

Årsrapport

2013

**TILFREDSE
KUNDER
OG MEDLEMMER
ER VÅRT OVER-
ORDNEDE MÅL**

INNHold

1	Direktørens beretning	s.
2	Intervju med Guri Hjeltnes	s.
3	Intervju med Sissel Rødvand	s.
4	Utviklingstrekk i ordningen	s.
5	Moderniseringen av PTS	s.
6	Pensjon 2013	s.
7	Nøkkeltall	s.
8	Regnskap og revisjon	s.
9	Styrets beretning	s.
10	En organisasjon i endring	s.
11	Statistikk	s.

FAKTA

Pensjonstrygden for sjømenn (PTS) er en offentlig tjenstepensjonsordning etablert ved lov av 03.12.1948 som trådte i kraft fra 01.07.1949.

1. FORVALTER PENSJONSRETTIGHETER

- 31 400 yrkesaktive medlemmer
- 11 200 pensjonister
- 169 000 tidligere sjømenn

2. SAKSBEHANDLER PENSJONSSØKNADER

Mottar og behandler årlig

- 1 050 pensjonssøknader
- 2 100 endringer i løpende pensjoner, i tillegg til G-regulering og maskinnelle endringer

3. UTBETALER PENSJONER

PTS utbetaler årlig ca. kr 1,1 milliard i pensjoner.

4. KREVER INN PENSJONSPREMIE

PTS krever årlig inn ca. 1 050 mill. kroner i premie og følger opp mannskapslister fra 750 rederier og 2 400 skip.

5. FORVALTER FOND

Pensjonstrygdens grunnfond og reguleringsfond forvaltes i tråd med reglementet for fondsforvaltning godkjent ved Stortingets vedtak av 12.12.1995.

6. INFORMASJON TIL SJØMENN OG REDERIER

Vi er 28 ansatte pr. 1.1.2014.

STØ KURS I KREVENDE FARVANN

De siste årene har vært preget av utviklingsprosjekter og effektivisering i Pensjonstrygden for sjømenn, PTS. I 2013 har organisasjonen blitt vesentlig mindre, samtidig som kundedialogen er styrket og graden av selvbetjening og service har økt. Høstens kundeundersøkelse forteller oss at vi er på god vei i realiseringen av vår visjon om å være en attraktiv og fremtidsrettet pensjonsforvalter.

Høsten 2012 ble selvbetjeningsløsningen for kunder tatt i bruk, og i løpet av 2013 nådde denne hundre prosent utbredelse. I dag rapporterer alle, fra de største rederiene til de minste fiskebåtene, fartstiden inn elektronisk. Dette har medført en betydelig forenkling av saksbehandlingen, og gir samtidig kundene tilgang på egne data til enhver tid.

Neste skritt i digitaliseringen er en portal for medlemmene, som lanseres i løpet av 2014. Her vil de blant annet få innsyn i opparbeidede rettigheter, simulere sin potensielle pensjon og kunne sende elektronisk søknad om uttak av pensjon.

Arbeidet med ny systemløsning for å effektiviserer pensjonsbehandlingen har preget 2013, samtidig som vi har igangssatt en omstillingsprosess som har gjort oss færre.

KUNDEDIALOG OG TILBAKEMELDINGER

De siste årenes IT-prosjekter har vært en viktig forutsetning for å utvikle et bedre tilbud med en slanket organisasjon. Etter hvert som kunder og medlemmer i større grad får anledning til å dekke egne behov på nett, vil kundedialogen få økt fokus.

Kunnskap om pensjon er en forutsetning for å gjøre gode og gjennomtenkte økonomiske disposisjoner, som sikrer en trygg pensjonstilsværelse. Våre rådgivere reiser derfor landet rundt og informerer om ordningen til kunder og medlemmer. Dette gir oss i tillegg økt forståelse for hva som oppleves som viktig. Vi får vite hva de lurar på, og hvilke behov de har som vi kan bidra til å dekke.

En gang i året gjennomfører vi en kundeundersøkelse. Vi testes på hvor vidt vi når målene vi har satt oss, og får en unik tilbakemelding på vårt forbedringspotensiale.

Årets undersøkelse forteller oss at vi beveger oss i riktig retning. Kundene oppfatter oss som tilgjengelige, proaktive og serviceinnstilte. De har stor tillit til PTS som forvalter. Men gode resultater i en kundeundersøkelse er ingen sovepute. For å sikre at en størst mulig andel av premien går til pensjon har vi stort fokus på kostnadseffektivitet. PTS er allerede i

dag på høyde med de beste, men bransjen er inne i en rivende utvikling, og vi jobber derfor aktivt for å bli enda bedre.

EN SPENNENDE UTVIKLING

Pensjonstrygden for sjømenn er en ordning som strekker seg 65 år bakover i tid. Årene som har gått har vært fylt med store endringer i næringen. En av de største forskjellene fra etterkrigstiden er tallet på norske sjøfolk i tradisjonell skipsfart. De blir stadig færre. Samtidig ser vi en økning i antall sjøfolk som jobber offshore. De utgjør nå nær 70 prosent av ordningens aktive medlemmer. Disse endringene skjedde raskt og har til en viss grad kompensert for fallet i antallet tradisjonelle sjøfolk.

Regjeringen nedsatte i april et utvalg som skal vurdere pensjonstrygden for sjømenn i lys av pensjonsreformen. PTS sin rolle i utvalget har vært å bidra ved blant annet å hente ut informasjon og data, samtidig som vi har stilt en av våre ansatte til disposisjon som sekretær for utvalget. Rapporten skal etter planen legges frem sommeren 2014. Vi avventer denne og regjeringenes videre oppfølging med spenning.

Gjennom den pågående moderniseringen av virksomheten legger vi til rette for at PTS skal kunne administrere den fremtidige pensjonsordning partene blir enige om på en effektiv og kvalitativ god måte, samt yte rederier og medlemmer god service.

Med hilsen

signatur her

Geir Bø
direktør

KRIGSINNSATS BLE PENSJONSORDNING

«Fondsavsetninger» heter posten i Nortraship oppgjørets regnskap som ble lagt frem for Stortinget i 1967. Bak denne noe grå sekkebetegnelsen skjuler det seg både en dramatisk historie om norske sjøfolks krigsinnsats og 186 millioner kroner som i 1945 ble avsatt til en pensjonsordning for sjømenn. I 1949 ble denne avsetningen grunnlaget for opprettelsen av «Pensjonstrygden for sjømenn».

Samtidig som det knytter seg spenning til pensjonstrygdens form og fremtid mens utvalget ledet av Sissel Rødevand forbedrer sin innstilling, er det minst like spennende å se bakover i historien for å forstå dramaet som utspilte seg da Norge ble angrepet av Tyskland 9. april 1940 og tusen norske skip ble beordret hjem.

KRIGSINNSATS LANGT HJEMMEFRA

- Det er mange historier om hvordan kapteinen kalte mannskapet sammen i salongen denne dagen, overbragte nyhetene, fortalte at Norge nå var i krig og at okkupasjonsmakten beordret skipet til Norge, forteller historiker Guri Hjeltnes.
- Kapteinen snakket med et alvor som gjorde inntrykk på de mange unge sjøfolkene, og meldingen var klar; skipet skulle seile for de allierte.

Hjeltnes er i dag direktør ved Holocaust-senteret i Oslo, men har tidligere både forsket og skrevet om den norske flåten og norske sjømenn under krigen.

- Ingen visste jo at denne verdenskrigen skulle vare i fem år. Men det må uansett ha vært en veldig spesiell situasjon å befinne seg i. Så langt hjemmefra, og i realiteten ikke vite når du kunne vende tilbake til familie og venner. Rundt 1000 skip befant seg utenfor tysk territorium og ble en del av den allierte flåten nærmest over natten. På mange av disse befant det seg sjømenn og kvinner som ønsket å reise tilbake for å kjempe våren 1940, men som ble overtalt til å gjøre sin krigsinnsats på sjøen i stedet.

Den norske flåten var så viktig at skipene ble rekvirert av regjeringen 22. april, under to uker etter invasjonen. For å administrere og koordinere flåten opprettet de samtidig verdens største rederi, Nortraship. Mens tyskerne brukte radio-sendinger for å beordre skipene hjem, og den norske kongen og regjeringen ennå ikke var på plass i London, åpnet norske redere og politikere kontor. Først i Leadenhall Street i London og senere i New York.

SIST I BÅTENE

- Den norske flåten var spesielt godt egnet til krigsinnsats etter mellomkrigsårenes nybygging og modernisering. De norske sjøfolkene ble utover i verdenskrigen kjent for sin disiplin, forteller Hjeltnes.
- Da USA kom med i verdenskrigen bygget landet skip på spreng og rekrutterte unge gutter fra innlandsstatene til å mønstre på. De færreste var forberedt på dramaet som ventet dem på havet. Mens mange av disse ferske sjøfolkene løp mot livbåtene når et skip eller en konvoi ble angrepet, var de norske sjøfolkene trent og drillet til å forsøke å berge skipet og lasten. De skulle ikke gå i båtene før de måtte.

EN VANSKELIG ETTERKRIGSTID

Den allierte flåten var spesielt viktig for transport av drivstoff, ammunisjon og krigsutstyr. For å sikre mannskap, skip og last foregikk stadig mer av seilingen i konvoier utover i krigen. Opptil 60 skip, alle malt i grått, kunne være organisert i én konvoi, med støtte fra krigsskip og fly. Også de sivile skipene ble etter hvert bevæpnet, blant annet med kanoner som kunne treffe ubåter i overflateposisjon, og fly. Ved krigens slutt var det mer enn 2500 skyttere ombort på de norske handelsfartøylene, 1700 av dem var norske.

FOTO: HANDELSHØYSKOLEN BI

Historiker og direktør ved Holocaust-senteret Guri Hjeltnes

Den norske handelsflåten's innsats under krigen 1940-45. Columbus er torpedert og står i brann, og mannskapet er i livbåter på vei mot Tuscaloosa som tar dem om bord. Foto:ScanPix

På tross av konvoifart og sikringstiltak, var tapene store. Av rundt 34 000 sjøfolk i norsk tjeneste under krigen mistet omkring 3700 livet. 500 skip gikk tapt, og slitasjen på de som ikke ble senket, var stor.

– Da krigen var over, opplevde de norske sjøfolkene alt for ofte at hverken myndighetene eller vanlige folk forsto den belastningen de hadde vært utsatt for. Flere årskull ble for eksempel kalt ut til førstegangstjeneste i etterkrigsårene. Andre møtte krav om to års hjemstavsrett for å få bolig, eller fikk skattekrav, sier Hjeltne. Men, forteller hun, det var ikke alt.

– Mange sjøfolk, både offiserer og mannskaper, opplevde kampen om "Nortraships hemmelige fond" som ekstra ille. Fondet ble opprettet for å jevne ut hyrene mellom norske og allierte sjømenn i krigsårene, og deler av de norske sjømennenes inntekter ble satt i fondet i stedet for å bli utbetalt. Men pengene lot vente på seg. De forble i et fond, som sjømennene måtte søke om å få midler av. Sjøfolkene krevde at fondet skulle deles ut individuelt, til hver især. Først led de et politisk nederlag i Stortinget i 1948, senere et juridisk nederlag i Høyesterett i 1953. Hjeltne forklarer hvordan tilværelsen ble en kamp for mange.

– De som klarte seg best var nok de som fikk jobb og stiftet familie. Andre klarte ikke å tilpasse seg. I dag vet vi mye om senskader og «krisseilersyndromet», men på 1940- og

50-tallet og et stykke inn på 1960-tallet ble disse sjøfolkene gjerne sett på som nervøse og mistilpassede. Mange av dem selvmedisinerte ved hjelp av alkohol, og det var et dårlig utgangspunkt for å få hjelp, sier Hjeltne. Det skulle gå mange år før krigsseilernes dramatiske historier ble fortalt, og forståelsen bredte seg ut over landet.

– Skiftet kom i løpet av 1960-tallet da blant annet Per Hanssons "Hver tiende mann måtte dø" kom ut, og NRKs Per Øyvind Heradstveit og Kjell Arnljot Wiig tok opp krigsseilernes situasjon i debattprogrammet "Åpen Post". Så kom vedtaket i Borten-regjeringen om en ex gratia utbetaling, fra det hemmelige fondet, basert på hvor lenge hver enkelt hadde vært til sjøs. Mange bøker er gitt ut gjennom årene. I dag kan ingen si at vi ikke vet nok om de norske sjøfolkenes innsats under krigen – og hva som skjedde med dem etterpå. Vi vet masse, sier Hjeltne, som selv er en av dem som har bidratt til å hente frem denne kunnskapen.

STARTEN PÅ TRYGDEN

Det store oppgjøret om Nortrashipfondet tok lang tid. Arbeidet ble påbegynt umiddelbart etter krigen, men først i 1967 kunne Trygve Lie presentere en stortingsmelding med regnskapet. De totale inntektene var beregnet til 2 733 293 000 kroner. Utgiftene var 2 732 693 000. I disse var det inkludert 186 millioner kroner til en pensjonsordning for sjøfolk, som i dag forvaltes av Pensjonstrygden for sjømenn.

ET VIKTIG OG UTFORDRENDE ARBEID

Pensjonstrygden for sjøfolk er i støpeskjeen i kjølvannet av pensjonsreformen og utviklingen i bransjen i moderne tid. Utvalget som utreder en ny ordning, i samarbeid med partene, ledes av Sissel Rødevand. Planen er å legge frem rapporten før sommeren.

- Det er et utfordrende men spennende arbeid, forteller Rødevand når vi snakker med henne omkring et halvt år før den endelige rapporten skal presenteres og sendes ut på høring.
- Jeg har lagt stor vekt på å bli kjent med partene, se problemstillingene fra både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden og prøvd å sette meg litt inn i sjømannsykket. Pensjon er et viktig område for alle, og når noe skal endres er det naturlig at engasjementet er høyt. Det må vi ta hensyn til.
- Samtidig er det et faktum at den ordningen vi eventuelt anbefaler skal tilfredsstille flere parter, og følge de prinsippene som er nedfelt i reglene om alderspensjon i folketryg-

den. Myndighetene, som er vår oppdragsgiver, har også sine interesser som skal hensyntas. Og uansett hvilken form for endring vi kommer frem til, gitt samme nivå på innbetalingene som i dag, er det noen som kommer til å få mer og andre mindre. Derfor er dialogen underveis veldig viktig, forteller Rødevand.

SOLID BAKGRUNN

Utvalget som Sissel Rødevand leder ble opprettet i 2011 i kjølvannet av pensjonsreformen fra 2009. Sammen med endringer i bransjen har det ført til et behov for å se på utformingen og alternativer for supplerende pensjonsordninger for sjøfolk.

Rødevand, som er aktuar, er ikke ukjent med utvalgs- og utredningsarbeid. I konsulentfirmaet Actecan er analyser og utredninger det hun jobber med til daglig. I tillegg har hun sittet i en rekke offentlige utvalg, blant annet Moland-utvalget, i rådet for pensjonskommisjonen, i Kvidal-utvalget og i utvalget som så på «brede» pensjonsordninger. Hun har også lang erfaring fra Banklovkommisjonens arbeid med pensjon. Hun har jobbet i forsikringsnæringen i en årekke, blant annet i Storebrand, og hun har vært leder i livs- og pensjonsforsikringsavdelingen i Finans Norge hvor hun også var sjefaktuar i 16 år.

NÆRT SAMARBEID MED PARTENE

Utvalget er organisert med et eget sekretariat som blant annet jobber med å hente inn og å sette sammen underlagsmateriale for utvalget. – I tillegg til ressurser fra Arbeids- og sosialdepartementet stiller administrasjonen i PTS med en ansatt i sekretariatet. Og data fra PTS er viktige informasjonskilder når vi har behov for bakgrunns- eller erfaringsmateriale for å belyse problemstillinger som dukker opp underveis, sier Rødevand.

Det er naturlig nok begrenset hva Rødevand kan si om arbeidet og om den fremtidige innstillingen – som foreløpig ikke har tatt form – men utfordringene er mange.

– Uansett hvilken modell vi ender opp med, vil det få konsekvenser. Og alle alternativene har fordeler og ulemper. Dagens ordning, for eksempel, som er en «pay as you go»-løsning, er sårbar i forhold til utviklingen i næringen. Hvis det blir færre som kan betale inn og mange pensjonister, blir det økonomiske grunnlaget svakere. Tilsvarende kan en overgang til en innskuddbasert ordning etter lov om innskuddspensjon i arbeidsforhold bli dyr hvis det samtidig må betales pensjon til pensjonistene som har rettigheter i dagens ordning.

Og en ordning med trekk fra dagens AFP-ordning, der utbetaling forutsetter at den kommende pensjonisten er ansatt ved uttaket og har jobbet 7 av de 9 siste årene som sjømann, vil oppleves som urettferdig av mange. Disse delene av AFP-ordningen er dårligere enn dagens sjømannspensjon.

FORVALTNING AV NY ORDNING

I tillegg til at forslag til en ny ordning imøtesees med interesse fra alle parter, er det naturlig nok også flere som er opptatt av forvaltningen av den nye ordningen. Rødevand vet ennå ikke om dette er noe utvalget kommer til å ha en oppfatning om.

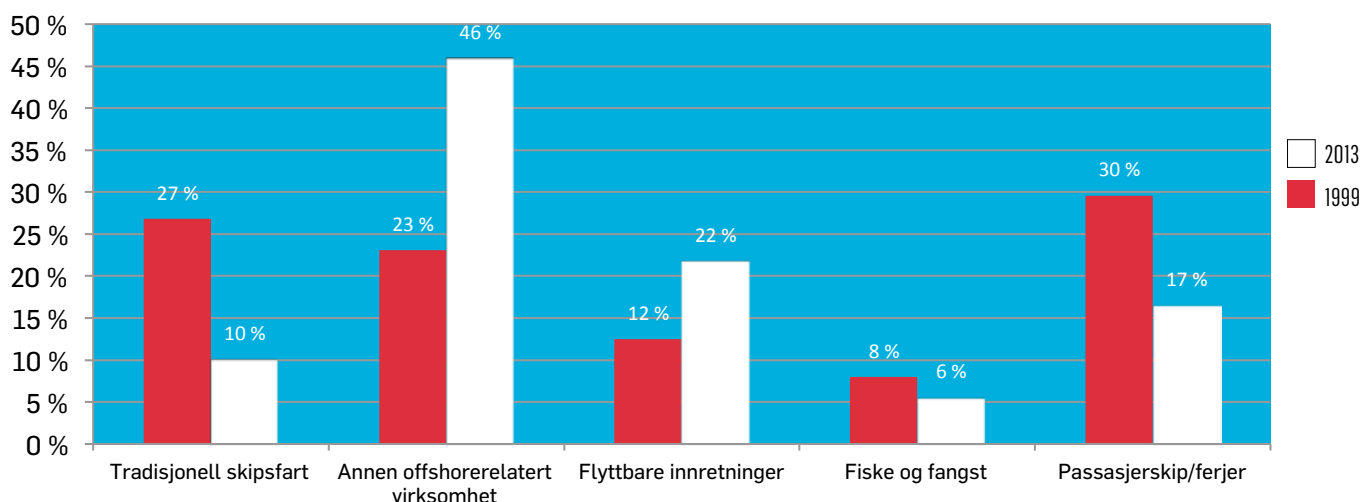
– Det går ikke tydelig frem av vårt mandat at vi skal være konkrete i forhold til hvem som skal forvalte en eventuell ny ordning. Samtidig kan det være naturlig å si noe om dette – men det vet vi ikke før anbefalingen er klar. Men uansett, hvis forslaget blir sendt på høring, får alle parter anledning til å komme med sine innspill – også om de ønsker å si noe om hvem som er best egnet til å forvalte den fremtidige pensjonstrygden for sjøfolk, avslutter utvalgsleder Sissel Rødevand.

Utvalgsleder Sissel Rødevand

UTVIKLINGSTREKK I ORDNINGEN

PROSENTVIS ANTALL MEDLEMMER PR. SEGMENT 1999 OG 2013

I 1960 nådde Pensjonstrygden for sjømenn en historisk topp med om lag 57 000 aktive medlemmer. Deretter dalte det jevnt utover 1960-årene.

I 1981 omfattet trygden nærmere 36 000 sjøfolk, og i 1988 var antallet redusert til nærmere 23 000. De siste 18 årene har antall sjøfolk som er omfattet av PTS holdt seg stabilt mellom 25 500 og 30 000. I utgangen av 2013 har antall aktive medlemmer passert 31 000. Antall årsverk i PTS har utviklet seg i takt med antall pensjonister i ordningen. Antall pensjonister nådde en topp på 36 000 i 1985, og antall ansatte nådde en topp på 62 årsverk i 1989. Etter 1989 har antallet for begge gruppene falt betraktelig, og i 2013 omfattet ordningen i overkant av 11 200 pensjonister. Pr. 1.1.2014 er vi 28 ansatte.

De siste årene har det vært en markant overgang av antall medlemmer fra tradisjonell skipsfart til offshore. En sammenlikning av 2013 mot 1999 illustrerer hvordan den prosentvise fordelingen av medlemmer per segment har endret seg. I 2013 utgjør offshorerelaterte virksomheter nær 70 % av PTS sine aktive medlemmer.

På begynnelsen av 1980 tallet økte utflaggingen av norske sjøfolk, og i den forbindelse oppsto det en ubalanse mellom aktive sjømenn og pensjonister i pensjonsordningen (se diagram "utvikling av antall aktive sjømenn, pensjonister og ansatte" på neste side). Dette medførte at Pensjonstrygden for sjømenn fra og med 1994 gikk med store årlige underskudd som den første tiden ble dekket gjennom reguleringsfondet. Da regulerings-

fondet (ekskl. grunnfond) var brukt opp i 2003 ble Statens garanti om å dekke trygdens årlige underskudd effektiv for første gang. Ordningen budsjetterer med overskudd igjen fra 2014. "Tilskudd fra staten § 15" avtar som følge av nedgang i pensjonister med krav på krigsfartstillegg, samt nedgang i utbetaling av enkepensjon og pensjon for utenlandsk hvalfangst.

Inntektene i form av pensjonspremie er direkte avhengig av antall aktive sjømenn som er pliktig omfattet av PTS til enhver tid, samt hvilken inntekt disse har.

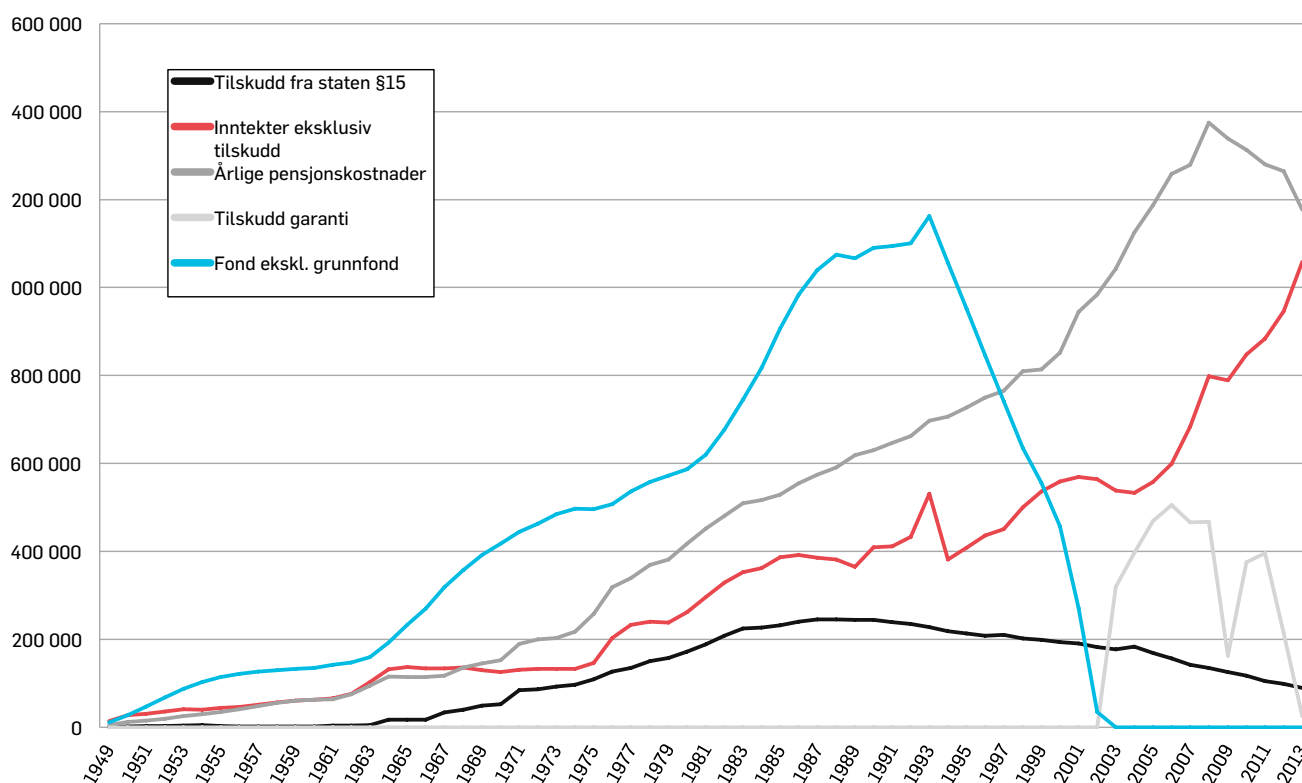
UTSIKTER

PTS sin økonomi er svært sensitiv for eventuelle endringer i plikten til å være omfattet av ordningen. Eventuelle unntak av grupper utover dagens omfang vil i betydelig grad kunne påvirke både tidspunktet for når trygden går med overskudd, samt i betydelig grad forskyve tidspunktet for når ordningen vil kunne få kapitaldekning for opptjente rettigheter.

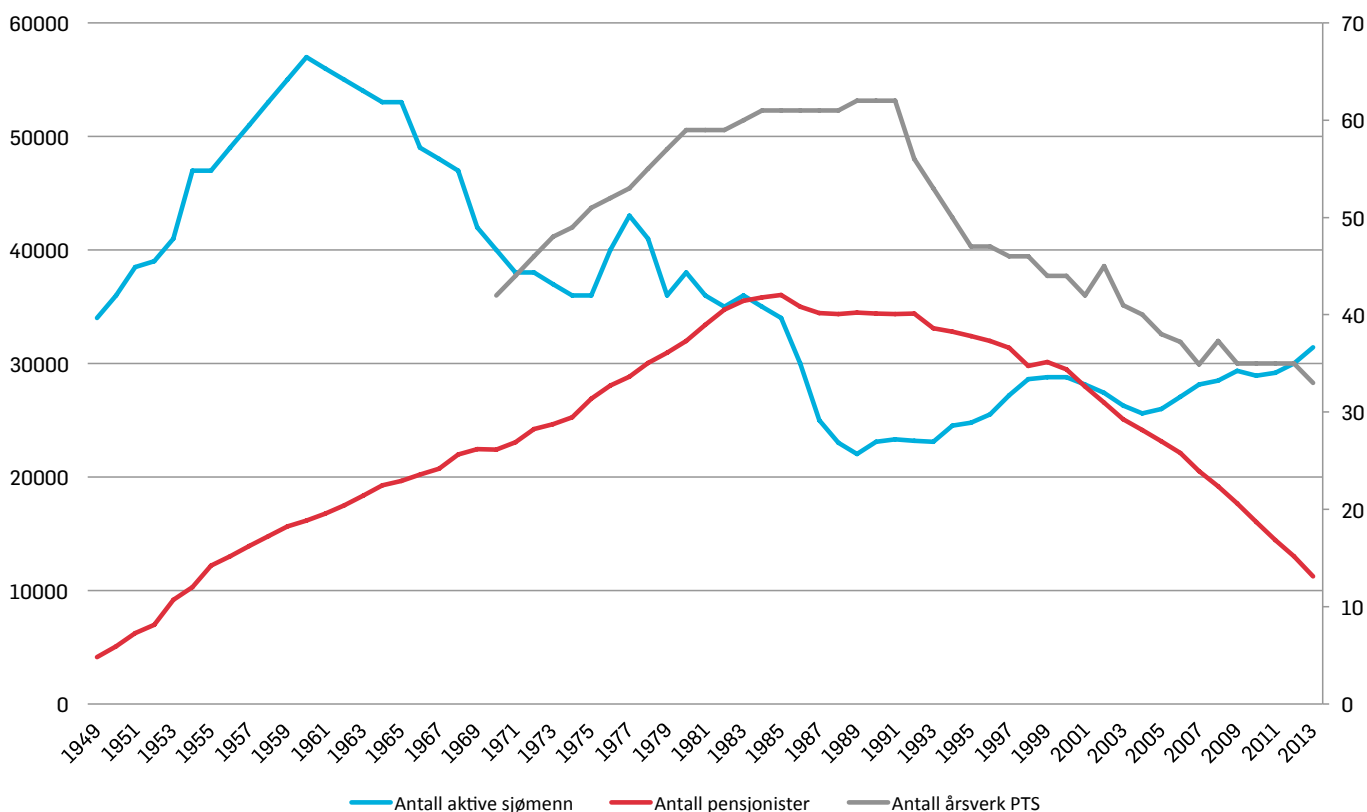
PTS har ikke fått signaler fra offshore- eller shippingbransjen som skulle tilsi store endringer i sysselsettingen. Det har generelt vært små endringer de siste årene blant våre største kunder målt etter antall aktive medlemmer og innbetalt avgift. Kundemassen består av solide rederier med sterke tradisjoner innenfor norsk skipsfart og offshorenæring. Dette er med på å bidra til en stabilitet i premieinntektene.

Det er forventet en fortsatt nedgang i antall pensjonister og utbetalinger. Dette skyldes at årsklassene er små og at andelen medlemmer med tilstrekkelig tjenestetid til å oppnå pensjonsrett innenfor dagens regelverk forventes å avta.

HISTORISK UTVIKLING AV ORDNINGEN 1949-2013

UTVIKLING ANTALL AKTIVE SJØMENN, PENSJONISTER OG ANSATTE

MODERNISERINGEN AV PTS

Fra venstre rådgiver Håkon Trandum, avdelingsleder Line Larsen, rådgiver Tone Kristensen, kommunikasjonsrådgiver Siv Palm, controller Linda Solheimsnes, bak: rådgiver Niklas Søberg.

Prosjekt PTS2013 er et av PTS sine hovedtiltak for å modernisere virksomheten og realisere virksomhetsstrategien for årene 2010–2013. Endringene som prosjektets resultater medfører påvirker hele organisasjonen. Prosjektet bidrar til en mer effektiv og korrekt Premieprosess og Pensjonsprosess. Prosjektets mål understøtter PTS sin visjon om å «være den mest attraktive og fremtidsrettede pensjonsforvalter for sjøfolk og rederier»

Høsten 2012 ble Arbeidsgiverportalen, en selvbetjeningsløsning for PTS sine kunder, lansert. Med Arbeidsgiverportalen kan arbeidsgiverne rapportere inn avgiftsoppgaver for sine skip, med arbeidsgiverdata som er relevante for pensjonspremien og fremtidige pensjonsrettigheter. Innkreving av pensjonspremie går automatisk. Arbeidsgiverne får via selvbetjeningsløsningen full oversikt over egne innrapporterte data.

Pensjonssaker i PTS behandles gjennom det som kalles Pensjonsprosessen. Prosjektets resultater bidrar til økt effektivitet i behandling av pensjonssaker ved i størst mulig grad å automatisere Pensjonsprosessen, herunder elektronisk vurdering av medlemmenes rettigheter og beregning av pensjon.

Med det nye systemet som understøtter pensjonsprosessen leveres også selvbetjeningsløsningen Medlemsportalen. Dette er en portal for PTS sine medlemmer. I selvbetjeningsløs-

ningen kan medlemmene få innsyn i sin opptjente fartstid, beregne sin potensielle pensjonsutbetaling ved å benytte simuleringsløsningen, samt sende elektronisk søknad om uttak av pensjon.

INTERNETT SOM KOMMUNIKASJONSKANAL

PTS sin prefererte kommunikasjonskanal for medlemmer og kunder er Internett. Prosjektet støtter opp under strategiske mål om høy kundetilfredshet og lave administrasjonskostnader. Det etableres en elektronisk meldingstjeneste i Medlems- og Arbeidsgiverportalen. Måltrettet og spesifikk informasjon vil bli distribuert via meldingstjenesten til «Innboks» i portalene. For eksempel så vil medlemmene finne pensjonsslippen, enkeltvedtak og informasjon om mulig rett til pensjon på sin medlemside. Iverksettelsen av nye hovedprosesser påvirker også virksomhetens støtteprosesser. Prosjektet tar i bruk nye interne verktøy for rapporter og prognoser, samt legger til rette for at

PTS kan gå over til et fullverdig elektronisk arkiv. Utbetaling av pensjon vil bli utført via PTS sine systemer, og ikke via NAV slik som i dag. PTS vil med dette bli mer synlig for pensjonistene.

Alle de nye systemene baserer seg på modernisert systemstøtte gjennom standardisert teknologi og regelrammeverk. Systemene understøtter hovedprosessene, og sentralt i dette er et kunnskapsbasert system som implementerer lov om pensjonstrygd for sjømenn. Det kunnskapsbaserte systemet er modulært, noe som gjør virksomheten i stand til å møte nye oppgaver som følger av et eventuelt justert pensjonsregelverk i lys av sjømannspensjonsutvalget. Valget av standardiserte løsninger gir enklere og mer effektiv drift.

Gjennom den pågående moderniseringen av virksomheten legger vi til rette for at PTS skal kunne implementere og admi-

nistrere den pensjonsordningen partene blir enige om i den langsiktige tilpasningen til pensjonsreformen, på en effektiv og kvalitativ god måte.

Ny pensjonsprosess reduserer risikoer som det pågående generasjonsskiftet medfører. Pensjonsprosessen med Medlemsportalen lanseres i løpet av våren 2014. Sommeren 2014 vil simuleringsløsningen lanseres.

Oppsummert så ligger PTS godt an med å realisere visjonen om «å være den mest attraktive og fremtidsrettede pensjonsforvalteren for sjøfolk og rederier»

RETT PENSJON TIL RETT TID

Et av hovedmålene til PTS er at den enkeltes rettigheter skal sikres gjennom god og effektiv forvaltning i henhold til lov om pensjonstrygd for sjømenn. I praksis betyr det at PTS skal ta vare på rettighetene, fatte korrekte vedtak om pensjon, og utbetale pensjon til rett tid.

Styringsparametrene krever at minst 96 prosent av nye pensjoner skal være korrekte ved førstegangsutbetaling. Avvik på kr 100,- eller mer skal rapporteres. Videre skal krav om pensjon være utbetalt innen tre måneder.

Resultatet av de nyetablerte månedlige kvalitetsmålingene, utført i form av stikkprøvekontroller, viste at samtlige saker som er gjennomgått er korrekt behandlet innenfor målsettingen. Når det gjelder servicegarantien har PTS i 2013 holdt seg innenfor kravet om at sakene skal behandles innenfor fristen på 3 måneder.

KONTROLLER FOR MÅLOPPNÅELSE

Den gode måloppnåelsen har sin bakgrunn i at PTS har en rekke interne kontroller og tiltak som sikrer god kvalitet og overholdelse av servicegarantien. Høy kompetanse innenfor eget lovområde, i kombinasjon med gode kontrollrutiner, bygger opp om resultatet for korrekt behandlet pensjon til rett tid. Beregning av pensjon, samt kontroll, utføres delvis manuelt og delvis gjennom maskinelle prosesser. Før pensjonene sendes NAV for utbetaling foretas det en helhetlig manuell sluttkontroll, utført av de mest erfarne medarbeiderne, hvor både de materielle og de prosessuelle vilkår kontrolleres. Deretter foretas omfattende maskinelle kontroller og avstemminger.

For å redusere sårbarhet har vi gjennomført strategiske opplæringstiltak hvor minst fire altemnerende medarbeidere har kompetanse til å utføre kontroll- og avstemmingsoppgavene. Slik er vi til enhver tid sikret å ha den rette kompetanse til å utføre disse viktige oppgavene.

Den som utfører den manuelle kontrollen skal ikke kunne kontrollere egne saker. Dette tiltaket er innført for å redusere risiko for mislighold og misbruk.

Det er i tillegg opprettet midlertidige manuelle kontroller som sikrer at PTS oppfyller servicegarantien inntil automatisert rapporteringsverktøy foreligger gjennom prosjektet PTS2013, som ferdigstilles i løpet av 2014.

REGULERING AV PENSJONER

Regulering av pensjoner fra 01. 05. 2013 ble gjennomført som planlagt. Hovedmassen av pensjonene ble regulert maskinelt i juli med utbetaling i august. Dette omfattet ca. 11 000 pensjoner. Ved hver regulering er det en del saker som må tas manuelt, og for 2013 gjaldt det ca 120 saker. Dette er saker som det på

grunn av komplisert samordning eller andre årsaker, sett ut fra et kost og nyttehensyn, ville være særlig ressurskrevende å utvikle en maskinell løsning for.

Ifølge praksis fra tidligere år er det vanlig å foreta manuelle etterbetalinger suksessivt utover høsten. Den manuelle etterbetalingen ble i 2012 utbetalt i perioden september til oktober.

SAMHANDLING MED NAV

Samhandlingen med NAV har vært god i 2013. Stabiliteten og kvaliteten i tjenestene fra NAV har blitt vesentlig bedre. I løpet av siste halvår har vi ikke sett avvik i NAVs tjenesteproduksjon. Dette har spart oss for tid til feilretting og ekstra saksbehandling.

Selv om kvaliteten på dataene NAV nå leverer viser seg å være gode ønsker vi likevel og fortsette med jevnlig interne kontroller, og overvåking av data fra NAV, i kombinasjon med dialog med NAV. Dette vil pågå helt til vi er sikre på at dataene er tilfredsstillende og feilutbetalingene marginalisert.

INFORMASJON OM OPPTJENTE PENSJONSRETTIGHETER I PTS

Informasjon til medlemmene om opptjente rettigheter som sendes ut vår og høst ble ikke utsendt i 2013 på grunn av arbeidet med automatiseringsprosjektet PTS2013, hvor medlemmene vil få tilgang til å søke elektronisk om pensjon gjennom medlemsportalen. Dette gjelder årsklassene 07.1953– 06.1954. Denne type informasjon vil heretter bli gitt gjennom den nye medlemsportalen. Da vil også de nevnte årsklassene motta informasjon.

PENSJONSTILLEGGET

For å få pensjonstillegg må fartstidsvilkåret og inntektsvilkåret være oppfylt.

I oktober hvert år bes pensjonister, som har innfridd fartstidsvilkåret for pensjonstillegg, om å sende inn en skriftlig erklæring om at pensjonsgivende inntekt ikke vil overstige inntektsgrensen i det året pensjonstillegget skal utbetales. Innsendte egenerklæringer i 2013 gjeldende pensjonstillegg for 2014 var ca 1600.

Egenerklæringssystemet bygger på at PTS i ettertid foretar kontroll av inntektsvilkåret for det året pensjonisten fikk pensjonstillegg, nå for året 2013.

Etterkontrollen for året 2012 ble utført i november og desember 2013 med underretning om trekk eller etterbetaling de følgende månedene. Grunnlaget for kontroll er tilsendte

inntektsopplysninger fra Skattedirektoratet. Dersom inntektsbeløpet overskrider må pensjonstillegget for gjeldende år tilbakebetales i sin helhet. Dette gjøres enten via trekk i fremtidig pensjon, eller som et engangsbetrag hvis medlemmet ønsker dette eller ikke mottar pensjon fra Pensjonstrygden for sjømenn. Det er det anviste bruttobeløp som trekkes eller tilbakebetales, ikke det mottatte beløp.

De medlemmene som ikke overskrider inntektsbeløpet vil få etterbetalt pensjonstillegget.

UTTAK AV SJØMANNSPENSJON OG RETT TIL AFP I PRIVAT SEKTOR

De medlemmer som har rett til AFP i privat sektor bør være oppmerksomme på at uttak av pensjon fra Pensjonstrygden for sjømenn inngår i beregningsgrunnlaget for inntektsbegrensningen på 1,5 G for å ha rett til å motta AFP i privat sektor. Denne inntektsbegrensningen gjelder kun ved uttak av sjømannspensjon i de tre siste år før fylte 62 år.

Dette kan således innebære at man vil kunne miste den avtalefestede pensjonen fra privat sektor dersom sjømannspensjonen medfører at man tjener mer enn 1,5 G i løpet av et år. Dette gjelder pensjonsinntekt og lignende ytelser uten motsvarende arbeidsplikt. Vi anbefaler derfor at medlemmer som ønsker å

ta ut sjømannspensjon før fylte 62 år, og som har opptjent rett til privat avtalefestet pensjon, før uttak av sjømannspensjon tar kontakt med Fellesordningen for AFP, hvis de er i tvil om inntektsbegrensningen eller de ønsker ytterligere informasjon og veiledning.

Bodil Johannessen,
avdelingsleder på
Pensjon og rettigheter,

NØKKELTALL

		31.12.13	2012	2011	2010	2009
ANTALL SJØMENN (gjennomsnittstall)		31 412	30 001	29 189	28 913	29 370
ANTALL REGISTRERTE SKIP I ALT		2 417	2 193	2 164	2 200	2 212
herav	Norsk Skipsregister (NOR)	1 345	1 291	1 402	1 402	1 407
-.	Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS)	403	358	308	338	330
-.	Utenlandsk skipsregister	483	403	336	363	470
-.	EØS-flagg (ny 2009)	186	141	118	97	5
ANTALL INNKOMNE PENSJONSKRAV		1 056	1 280	1 557	1 824	1 838
TILGANG PENSJONER		761	921	969	950	1 153
AVGANG PENSJONER		2 252	2 340	2 608	2 449	2 667
ANTATT RETT PROSENT LØPENDE PENSJONER			99,7	99,6	99,6	
ANTALL PENSJONER I ALT pr. 31.12.		11 249	13 02	14 848	16 044	17 676
herav	alderspensjon før 67 år	4 961	5 495	6 048	6 368	6 814
-.	alderspensjon etter 67 år	2 727	3 239	4 000	4 421	5 118
-.	enke- og barnepensjoner	3 561	4 268	4 800	5 255	5 742
REGNSKAP						
INNTEKTER I ALT (mill. kr)			1 267	1 522	1 354	1 124
herav	arbeidstakeravgift	314	306	289	278	267
-.	rederiavgift	718	640	596	570	552
-.	innkrevet pensjonstillegg	3	5	6	6	1
-.	tilskudd fra staten (§ 15)	90	100	92	127	
-.	garantitilskudd § 8	26	215	532	376	163
-.	finansinntekter	6	7	7	7	14
UTGIFTER I ALT (mill. kr)		1 177	254	1 516	1 357	1 151
herav	pensjoner	1 137	1 209	1 467	1 307	1 103
-.	tilbakebetaling av premie	7	10	13	19	19
-.	administrasjon	33	35	36	31	29
RESULTAT (mill. kr) overføres til 2013		0	0	6	-3	-27
FOND I ALT (mill. kr)		196	212	186	190	193
herav	grunnfond	186	86	186	186	186
-.	reguleringsfond	0	0	0	-	-
-.	mellomværende staten og PTS	10	26	10	4	7

RESULTATREGNSKAP FOR 2013

Om regnskapsprinsipper Note 1

	NOTER	2013 KR	2012 KR	i %
INNETEKTER				
Pensjonspremie fra arbeidstakere	4	340 589 622	305 844 424	11
Pensjonspremie fra rederier	4	717 799 582	640 441 494	12
Sum premieinntekter		1 058 389 244	946 285 918	12
Tilskudd fra staten	2	111 067 600	296 407 385	-63
Innkrevet pensjon/pensjonstillegg	3	2 621 712	4 999 112	-48
Andre inntekter	3	7 734	7 134	8
Sum andre inntekter		113 697 046	301 413 631	-62
SUM INNETEKTER		1 172 086 290	1 247 699 549	-6
KOSTNADER				
Pensjonsutbetalinger	12	1 137 235 583	1 209 134 794	-6
Tilbakebetaling av avgift (engangsbeløp)		7 238 785	10 289 060	-30
Sum utbetalte ytelser		1 144 474 368	1 219 423 854	-6
Lønnskostnader	5	24 714 767	23 752 012	4
Andre driftskostnader	6, 7, 13	8 350 495	11 214 489	-26
Avskrivninger	13	0	0	
Sum driftskostnader		33 065 262	34 966 501	-5
SUM KOSTNADER		1 177 539 630	1 254 390 355	-6
DRIFTSRESULTAT		-5 453 340	-6 690 806	-18
Finansinntekter	9	5 504 868	6 746 282	-18
Finanskostnader		51 528	55 476	-7
Sum finansinntekter og finanskostnader		5 453 340	6 690 806	-18
RESULTAT AV PERIODENS AKTIVITETER	10	0	0	0%

Finn Melbø
leder

Hilde Gunn Avløyp

Pål Tangen

	NOTER	2013 KR	2012 KR
EIENDELER			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.		18 012 178	0
Sum varige driftsmidler	13	18 012 178	0
SUM ANLEGGSMIDLER		18 012 178	0
Kundefordringer		2 435 225	3 092 555
Avgiftsrestanser	8	0	-1 852 545
Andre kortsiktige fordringer		1 550	1 011 780
Sum fordringer		2 436 775	2 251 790
Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	191 452 034	211 854 178
Sum omløpsmidler		193 888 809	214 105 968
SUM EIENDELER		211 900 987	214 105 968
EGENKAPITAL OG GJELD			
Grunnfond		186 000 000	186 000 000
Reguleringsfond		0	0
SUM EGENKAPITAL		186 000 000	186 000 000
Mellomregnskap AD	10	10 244 227	25 667 275
Leverandørgjeld		0	90 455
Skyldige offentlige avgifter		1 640 954	1 691 211
Annen kortsiktig gjeld		2 164 858	13 821 980
Sum kortsiktig gjeld		14 050 039	41 270 921
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til investeringer	13	11 850 948	6 918 549
Sum langsiktig gjeld		11 850 948	6 918 549
SUM GJELD		25 900 987	48 189 470
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		211 900 987	234 189 470

Oslo, 31. desember 2013

XXXXXXXXXXXX

Hellen Solhaug

Tor Kristoffersen

Geir Bø
direktør

NOTER

NOTE 1 "REGNSKAPSPRINSIPPER"

Generelt om regnskapet

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak, jfr. Norsk Regnskapsstandard 8, med de unntak som oppstilles nedenfor.

Som følge av konsekvensutredning av varig pensjonsløsning, er PTS' tilknytningsform under utredning. I forbindelse med behandlingen av Prop. 26S/2011 vedtok Stortinget etter forslag fra Arbeidsdepartementet at PTS ikke trenger å foreta alle tilpassinger til økonomiregelverket i staten eller Bevilgningsreglementet.

PTS presenterer ett samlet regnskap for Forvalter og Ordning. Forvalter er det administrative apparatet som forvalter og administrerer ordningen. Ordningen omfatter rettighetene som er opparbeidet av våre medlemmer samt grunnfond og reguleringsfond

Generelt om inntekts- og kostnadsføringsprinsipper
Inntekts- og kostnadsføringsprinsippene bygger på de grunnleggende regnskapsprinsippene om transaksjon, opptjening, sammenstilling og forsiktighet. I den grad regnskapet inneholder usikre poster, bygger disse på beste estimat basert på tilgjengelig informasjon på balansedagen.

Prinsippet for inntektsføring

Driftsinntektene til PTS kan deles i to

- Premieinntekt fra arbeidstakere og rederier
- Bevilgninger fra Arbeidsdepartementet iht Lov om pensjonstrygd for sjømenn

Premieinntekt fra arbeidstakere og rederier
Premieinntekter resultatføres til verdien av vederlaget på tidspunkt for innsendelse av avgiftsoppgaver.

Bevilgninger fra Arbeidsdepartementet iht Lov om pensjonstrygd for sjømenn
Bevilgningene fra Arbeidsdepartementet inntektsføres i den perioden de tildeles.

Tilskudd resultatføres etter grunnleggende prinsipper for inntekts- og kostnadsføring jfr. NRS 4. Det betyr at tilskudd resultatføres samtidig som inntekten den skal øke eller kostnaden den skal redusere.

Pensjonsutbetalinger i ordningen

Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen.

Prinsippet for kostnadsføring

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, regnskapsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kostnader

som finansieres gjennom bevilgning, regnskapsføres i den periode aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere, er utført.

Pensjoner til egne ansatte

Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer derfor årlig premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK).

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, og poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende verdi, etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Avvik fra NRS 8:

Inntekter:

Medfører brudd på NRS 8 pkt 7.1.1 som legger opptjeningsprinsippet til grunn. Termin 6 (nov/des) rapporteres fra og med 1. januar og frem til forfall 20 januar. I praksis er regnskap for foregående avsluttet på dette tidspunkt.

Kostnader:

Medfører brudd på NRS 8 pkt 7.2.1 som legger sammenstillingsprinsippet til grunn. Hovedregelen er at utgifter skal inntektsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Brudd opptjeningsprinsippet for inntekter medfører brudd på NRS 8 Pkt. 7.2.1

Pensjoner:

Denne behandlingsmåten er ikke iht til NRS 8 pkt 7.2.3 som krever balanseføring av pensjonsforpliktelsene, med mindre de er forsikret (fondsbasert).

Selvassurandørprinsipp:

Dette punktet tas kun med dersom det er aktuelt. Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster

i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Bankinnskudd

Bankinnskudd skal det opplyses om bundne midler som for eksempel skattetrekkskonto, jfr. NRS 8 pkt 4.4.5.3. PTS har ikke p.t. skattetrekkskonto. PTS har til hensikt å opprette skattetrekkskonto i 2013 for å tilfredsstille kravene i NRS 8.

Oppstillingsplan

Oppstillingsplan avviker fra NRS 8 pkt 3.1.1, 3.1.2 og 3.2. Avviker fra NRS 8 som følge av at en del poster ikke er relevante for PTS, eksempelvis årets skattekostnad. Videre vil overskuddsdisponeringen i regnskapet og posteringen "Til mellomregnskap med Arbeidsdepartementet" være et avvik iht NRS 8.

NOTE 2 TILSKUDD FRA STATEN

	2013	2012
Bevilgninger		
§ 15-1a Krigsfartstillegg	81 688 302	91 687 031
§ 15-1b Enkepensjon, mann sluttet før 1.9.39	-	-
§ 15-1c Pensjon for utenlandsk hvalfangst	504 581	532 636
§ 15-3 Fast årlig tilskudd, varig	8 000 000	8 000 000
§ 8 Garantitilskudd	25 807 117	214 780 333
Sum tilskudd fra staten	116 000 000	315 000 000
Utsatt inntekt fra tilskudd	4 932 400	18 592 615
Korrigert tilskudd	111 067 600	- 296 407 385

Under posten tilskudd fra staten i resultatoppstillingen er det periodisert utsatt inntekt fra tilskudd. Motposten til inntektsreduksjonen er mellomværende med AD under kortsiktig gjeld. Denne posten inkluderer forskudd på

tilskudd fra staten (som utgjør forskjellen mellom beregnet garantitilskudd og motatt tilskudd fra staten) samt investeringene i 2013.

NOTE 3 SPESIFIKASJON AV INNKREVET PENSJON/PENSJONSTILLEGG / DIVERSE INNTEKTER

	2013	2012
Beløpet gjelder følgende:		
Innkrevet feilutbetalt pensjonstillegg pga. inntektsprøving	879 247	972 492
Innkrevet feilutbetalte pensjoner	1 742 465	4 026 620
Sum innkrevet pensjon/pensjonstillegg	2 621 712	4 999 112
Diverse inntekter	7 734	7 134
Sum diverse inntekter	7 734	7 134

NOTE 4 SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

	2013	2012
Premieinntekter		
Pensjonspremie fra arbeidstaker	340 589 662	305 844 424
Pensjonspremie fra rederier	717 799 582	640 441 494
Sum premieinntekter	1 058 389 244	946 285 918

Nytt system for beregning og fakturering av premieinntekter ble implementert i slutten av 2012 og har vært i drift i hele 2013. Fullstendig dokumentasjon av systemet er ikke

ferdigstilt og det er iverksatt kompenserende kontrolltiltak. For øvrig henvises det til separat omtale i Styrets beretning.

NOTE 5 LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE MV.

	2013	2012
Lønnskostnader		
Lønninger	19 005 038	18 149 100
Arbeidsgiveravgift	2 905 654	2 817 132
Pensjonskostnader	2 352 669	1 515 630
Andre lønnsrelaterte ytelser	415 406	1 270 150
Sum	24 714 767	23 752 012
Sysselsatte årsverk pr 31.12	28	35

Samlet premiesats for pensjonsinnskudd til SPK 2013 har vært 13,28 prosent. Premiesatsen for 2012 var 13,25 prosent.

Andre driftskostnader i resultatoppstillingen utgjør summen av kostnader i note 4 og 5.

I 2013 utgjør lønn til virksomhetens direktør 1.108.482 kroner. I tillegg kommer natrallytelser som omfatter elektronisk kommunikasjon og fri avis. Direktøren omfattes av

samme pensjonsavtale som gjelder for øvrige ansatte Pensjonstrygden, andel pensjonspremie betalt av arbeidsgiver utgjør 125.000 kroner.

I henhold til lov om Riksrevisjon av 7. mai 2004 og pensjonstrygdlovens § 19 revideres Pensjonstrygden for sjømenns regnskap av Riksrevisjonen. Pensjonstrygden for sjømenn belastes således ikke for godtgjørelse til revisor.

NOTE 6 DRIFTSKOSTNADER

	2013	2012
Kostnader		
Lokaler og inventar	3 182 355	3 476 970
Kontorrekvisita, tlf. porto mm	907 531	1 060 563
IT-kostnader	2 158 792	1 137 493
*Øvrige driftskostnader	4 871 093	5 539 463
Sum driftskostnader	11 119 771	11 214 488

NOTE 7 TAP AV FORDRINGER

	2013	2012
Tapsført pensjonspremie	485 852	284 321
Tapsført forsinkelsesrente av pensjonspremie	-	30 221
Tapsført utlagte rettsgebyrer	-	5 203
Tapsført inkassogebyr	-	6 954
Tapsført uerholdelige pensjonskrav	331 783	107 662
Innkomet tidligere tapsførte fordringer	-35 445	-108 113
Sum tap av fordringer	782 190	326 248

NOTE 8 KUNDEFORDRINGER

	2013	2012
Kundefordringer til pålydende	3 295 225	10 443 647
Avsatt til forventet tap (-)	-860 000	-1 634 000
Sum kundefordringer	2 435 225	8 809 647

Det avsatt et forventet tap i kundefordringene ved utgangen av året.
Fordringer over 90 dager ansees som usikre.

NOTE 9 SPESIFIKASJON AV FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER

	2013	2012
Finansinntekter:		
Renteinntekter	4 647 003	5 710 821
Morarenter	786 878	972 444
Annen finansinntekt	70 987	63 017
Sum finansinntekter	5 504 868	6 746 282
Finanskostnader		
Rentekostnad	0	0
Annen finanskostnad	51 528	55 476
Sum finanskostnader	51 528	55 476

Renteinntektene utgjør i hovedsak renter på innstående i Norges Bank og DNB.
Rentesatsen i Norges Bank har vært 1,35 % i 2013.

NOTE 10 AVREGNING MELLOMVÆRENDE ARBEIDSDEPARTEMENTET

	2013	2012
Overført garantitilskudd (inkl. buffer på 10 mill. kroner)	25 807 117	214 780 333
Belastet for året	-25 807 117	-214 780 333
Differanse tilskudd pr. 31.12.2013	-	-
Avregning med statskassen – Departementets tilgodehavende pr. 01.01	25 667 275	10 108 467
Differanse tilskudd for året	-15 423 048	15 558 808
Avregning med statskassen – Departementets tilgodehavende pr. 31.12	10 244 227	25 667 275
Hvorav beholdes som buffer i 2013	10 000 000	10 000 000
Rest beholdes som garantitilskudd for 2014	244 227	15 667 275
Sum som overføres til 2014	10 244 227	25 667 275
Underdekning		
Sum inntekter	1 177 539 630	1 254 390 355
- garantitilskudd	-25 807 117	-214 780 333
	1 151 732 513	1 037 889 355
Sum kostnader	-1 177 539 630	-1 254 390 355
Underdekning, eks. garantitilskudd	-25 807 117	-214 780 333
Over / underdekning, inkl. garantitilskudd	-	-

NOTE 11 BANKINNSKUDD, KONTANTER OG LIGNENDE

	2013	2012
Bankinnskudd DNB konto 8200.01.27201	2 436 809	14 107 128
Bankinnskudd DNB konto 8200.01.22000	808 759	10 253 988
Bankinnskudd DNB konto 1500.39.94874	871 646	-
Bankinnskudd Norges Bank	187 265 819	187 425 276
Bankinnskudd Sparebank1 Nord-Norge	69 001	67 786
Sum bankinnskudd og kontanter	191 452 034	211 854 178

Bundne midler

Konto bankinnskudd konto 1503.39.97874 utgjør bundne skattetrekksmidler med kr 781 647,-

NOTE 12 UTbetalning AV PENSJONER

	2013	2012
Alderspensjoner under 67 år	1 024 985 670	1 081 047 000
Alderspensjoner over 67 år	42 857 634	49 079 000
Enkepensjoner	69 015 729	75 329 000
Justering	376 550	3 679 794
Sum utbetalinger av pensjoner	1 137 235 583	1 209 134 794

Nåverdiene av totale fremtidige forpliktelser fremgår ikke i selve regnskapet, men anslag over disse forpliktelsene er tatt inn i egen tabell under statistikk i årsmeldingen

NOTE 13 VARIGE DRIFTSMIDLER

	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2013	22 122 940	0	22 122 940
Tilgang i 2013	7 751 615	0	7 751 615
Avgang anskaffelseskost i 2013 ⁽¹⁾	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2013	29 875 555	0	29 875 555
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2013	0	0	0
Nedskrivninger i 2013	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2013	9 043 162	0	9 043 162
Ordinære avskrivninger i 2013	2 819 215	0	2 819 215
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2013 ⁽¹⁾	0	0	0
Sum balanseført verdi 31.12.2013	18 012 178	0	18 012 178
Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	
Ordinære avskrivninger i 2012	2 819 215		
Utsatt inntekt investeringstilskudd	- 2 819 215		
Netto resultateffekt avskrivninger	0		

Eiendelene bokføres til brutto anskaffelseskost uavhengig av tilskuddet og avskrives over den økonomiske levetiden (bruttoføring). Tilskudd behandles som utsatt inntektsføring og resultatføres som en korreksjonspost til avskrivningen i takt med avskrivningsperioden.

STYRETS BERETNING

OPPGAVER OG RAMMEVERK

Pensjonstrygden for sjømenn er en egen lovbestemt pensjonsordning vedtatt 3.12.1948 og hører administrativt inn under Arbeids- og sosialdepartementet. Ordningen ledes av et styre med medlemmer fra sjømennenes og rederienes organisasjoner. Administrasjonen av ordningen er lokalisert i Oslo og har som hovedoppgave å innkreve premie, ivareta og forvalte opptjente rettigheter, utbetale sjømannspensjon til alle berettigede til rett tid, informere og veilede rederier og sjømenn samt forvalte ordningens pensjonsmidler på en betryggende og god måte.

UTVIKLING I RESULTAT OG STILLING

PTS presenterer ett samlet regnskap for Forvalter og Ordning. Forvalter er det administrative apparatet som forvalter og administrerer ordningen. Ordningen omfatter rettighetene som er opparbeidet av våre medlemmer samt grunnfond og reguleringsfond. Samlede premieinntekter i 2013 utgjorde 1058 mill. kroner. Kostnadene utgjorde i 1178 mill. kroner. Tilsvarende tall for 2012 var 946 mill. kroner og kostnader 1 254 mill. kroner. Garantitilskuddet, som er en statlig under-skuddsgaranti, var i 2013 på 25,8 mill. kroner, mot 214,8 mill. kroner i 2012.

Årsresultatet for 2013 er 0 som følge av at resultatdisponeringen føres som utsatt inntekt, dvs. som korreksjon eller forskudd på inntekt fra bevilgning. Motposten til denne inntektsreduksjonen er mellomværende med Arbeidsdepartementet i balansen.

Det antas en stabil utvikling fremover mht antallet skip og antallet medlemmer. Det er en viss usikkerhet knyttet til globale lavkonjunkturer. For øvrig påvirker rammevilkårene for næringen sysselsettingen. Ordningen budsjetteres å gå med overskudd igjen fra 2014 og ansees å ha gode forutsetninger for fortsatt drift.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

PTS følger bestemmelsene i aktuelle lover og det er utarbeidet beredskapsplan og brannvernforskrift. Krav til PTS når det gjelder mål og styringsparametre fremgår av det årlige tildelingsbrevet fra departementet. PTS har i 2013 foretatt en risikovurdering som viser risikoeksponering av virksomheten, herunder drift, økonomiforvaltning, lover og regler. Det er utarbeidet opplegg for systematisk risikovurdering av strategiske mål, mål i tildelingsbrevet, tiltaksplaner, hovedprosessene, større prosjekt og systemer. Opplegget inkluderer nøkkelkontroller og risikoreduserende tiltak. Vår risiko er idet vesentlige knyttet til IKT- utviklingen i forbindelse med prosjektet PTS2013.

Delleveranse 1 av PTS2013, nytt premie- og økonomisystem, har vært i drift i hele 2013. Det nye systemet har medført at manuelle tidkrevende rutiner er blitt erstattet med automati-

serte prosesser og har bidratt til å øke effektiviteten i premieprosessen. Tidligere innbetalte arbeidsgiverne basert på egne beregninger. Deretter ble medlemsdata innrapportert på papir. PTS hadde dermed ikke fakturagrunnlaget i egne bøker. Det nye systemet gir en rekke fordeler for PTS og arbeidsgiverne, herunder systemstøtte for saksbehandlere og arbeidsgiverne ved automatisk utregning av premiebeløp og fakturering, oversikt over innrapporterte data, raskere fakturering og bokføring og dermed raskere innbetaling og ikke minst at fartstiden til medlemmene blir oppdatert umiddelbart etter innrapportering. Arbeidsgiverportalen benyttes av 100 % av arbeidsgiverne pr. 31.12.2013.

Den tilhørende systemdokumentasjonen som inneholder beskrivelse av de innebygde automatiserte kontrollene, er planlagt ferdigstilt i løpet av 2014, i tråd med prosjektplan. For å kompensere for manglende systemdokumentasjon samt få sikkerhet for at de innebygde kontrollene fungerer som forutsatt, har PTS utført systemtester og dataanalyser for å sikre korrekt beregning og registrering av premieinntektene, samt fullstendighet av premieoppgavene. Med de kompenserende kontrollene mener styret at det er iverksatt tilstrekkelig internkontrolltiltak knyttet til premieinntektene for 2013. I kjølvannet av prosjektet PTS2013 er det behov for å ha spesielt fokus på intern kontroll. PTS vil derfor øke ressursbruken innenfor test, dokumentasjon, kontroller og rutinebeskrivelser, både på det som er under utvikling og de prosessene som allerede er satt i drift. PTS har blant annet i lys av dette ansatt en controller med revisjonsbakgrunn. Riksrevisjonen reviderer regnskapene.

STYRETS ARBEID OG SAMMENSETNING

Styret har hatt fire møter i 2013. I tillegg har styrets leder deltatt i de faste etatsstyringsmøtene med Arbeidsdepartementet (2 møter i 2013). Det er i perioden oppnevnt ett nytt medlem. Kommersiell leder Tor Kristoffersen iFjord1, ble oppnevnt som nytt styremedlem høsten 2013.

Når det gjelder saker i 2013 har styret lagt særlig vekt på å følge opp Pensjonstrygdens arbeide med å realisere strategiplanen for perioden 2010–2013. Prosjektet PTS2013 er et viktig element i dette arbeidet. Prosjektet omfatter 3 delleveranser. Delleveranse 1; nytt premie og økonomisystem med arbeidsgiverportal, ble levert i henhold til plan og er i produksjon. Gevinstrealiseringen overgår målsetting i betydelig grad. Omfanget av delleveranse 2; nytt pensjonssystem, har vist seg å være større enn antatt. Leverandøren har betydelig undervurdert omfang og kompleksitet i løsningen. Dette har påvirket fremdriften i prosjektet. Produksjonssetting er utsatt til mai 2014. Det er inngått en fastpriskontakt, og PTS planlegger å fullføre prosjektet innenfor gjeldende rammer. Det er fortsatt ambisjonen at siste delleveranse, som omfatter pensjonssimulering for medlemmer samt rapporter og prognoser for ordningen, leveres innen sommeren 2014.

Styret har vektlagt betydningen av prosjektet PTS2013 både hva gjelder gjennomføring og gevinstrealisering. Statusrapport fra prosjektet er behandlet på alle møtene.

På hvert styremøte behandles også Resultat- og økonomirapporten hvor styret følger opp virksomhetens og ordningens økonomi, utviklingstrekk, samt virksomhetens måloppnåelse sett opp mot de krav som den er underlagt.

Styret vedtok i 2013 budsjettet for 2014. Styret har videre behandlet ordinære fagsaker i henhold til styreinstruksen..

ORGANISASJON

Ved årsskiftet (1.1.2014) hadde PTS 28 ansatte mot 36 ansatte i 2012. Gjennomsnittalderen er 54 år.

Andelen kvinner utgjorde 68 % av de ansatte. Ledergruppen i PTS besto ved årsskiftet av fem personer hvorav to kvinner. Det ikke avdekket forskjell mellom kvinners og menns lønn i de ulike stillingsgruppene i virksomheten. I tråd med virksomhetens personalpolitikk er kvinner godt representert når det gjelder opplæringstiltak og deltakelse i fag- og arbeidsgrupper.

Arbeidsmiljøet i PTS vurderes å være godt. Godt arbeidsmiljø er avgjørende for at den enkelte medarbeider skal levere gode resultater og således bidra til virksomhetens måloppnåelse. Organisasjons- og utviklingsarbeidet i Pensjonstrygden har som mål at PTS skal være en kvalitativ god organisasjon med faglig sterke og endringsdyktige ansatte, at det er nødvendig samsvar mellom ressurser og oppgaver.

Arbeidet med å tilpasse organisasjonen i forhold til nye prosesser og systemer har foregått i hele 2013 og vil fortsette i 2014. Det er inngått omstillingsavtale med lokale tillitsvalgte samt avtaler om frivillig fratreddelse med 11 medarbeidere. I lys av endringene ble det vedtatt en ny organisering av virksomheten som reflekterer endringene i bemanning, roller og arbeidsoppgaver. For å dekke virksomhetens behov for ny kompetanse innenfor controlling og kommunikasjon, samt å besette stillingen som leder for Medlem og marked, lyste PTS ut tre stillinger i 2013. Endringsprosessen fortsetter videre inn i 2014.

Sykefraværet økte i 2013 til 7,3 % fra 2,56 % i 2012. Virksomhetens IA-mål er 4, 5 %. Av dette utgjorde det legemeldte fraværet 6 %. Økningen i fraværet skyldtes noen få sammenfallende sykdomstilfeller knyttet til medisinske forhold og må ses i lys av at enkelttilfeller slår kraftigere ut på sykefraværsstatistikken i en mindre virksomhet. PTS har gode sykefraværsrutiner og jobber aktivt med oppfølging og forebygging av sykefravær. Det har ikke forekommet arbeidsulykker i løpet av året.

UTVIKLING AV VIRKSOMHETEN

Prosjekt PTS2013 er et av PTS sine hovedtiltak for å modernisere virksomheten og realisere virksomhetsstrategien for årene

STYRETS SAMMENSETNING

Pensjonstrygden for sjømenn har et styre på fem medlemmer (pensjonstrygdlovens § 17). Styrets medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnes av Arbeidsdepartementet for fire år om gangen, senest for perioden 1.9.2011–31.8.2015. To medlemmer med varamedlemmer oppnevnes etter forslag fra arbeidstakerne organisasjoner og to medlemmer med varamedlemmer etter forslag fra rederiene organisasjoner. Det femte medlem er styrets leder.

Styret tiltres av to representanter for tjenestemennene når de behandler tilsettingssaker og visse andre saker etter lov om statens tjenestemenn. Pensjonstrygdens daglige leder er direktør Geir Bø. Daglig leder har rett og plikt til å delta i styremøtene, men har ikke stemmerett.

STYRETS OPPGAVER

Styret leder Pensjonstrygden for sjømenn i samsvar med bestemmelser fastsatt i og i medhold av lov av 3. desember 1948 om Pensjonstrygd for sjømenn. Styret skal for øvrig utøve ansvar og myndighet i samsvar med øvrig regelverk.

Styret har ansvar for å utvikle den overordnede strategi for hele virksomheten og har det overordnede ansvar for driften innenfor de rammer som er trukket opp av de politiske myndigheter med hensyn til formål, innhold og former for virksomhetsutøvelse innenfor de ressurser som er stilt til disposisjon.

Styrets oppgaver er bl.a. å godkjenne virksomhetsplan og budsjett, legge fram årsmelding og regnskap, kontrollere økonomien og sørge for at trygdens ressurser forvaltes på en forsvarlig måte. I styreinstruksen er det også bestemmelser om styrets forhold til departementet og trygdens daglige leder.

2010–2013. Prosjektet bidrar til en mer effektiv premie- og pensjonsprosess med moderne selvbetjeningsløsninger for rederier og sjømenn. Videre er systemet tilrettelagt for å kunne tilpasses nytt regelverk i lys av sjømannspensjonsutvalget arbeid. Høsten 2012 ble selvbetjeningsløsningen for arbeidsgiverne lansert. Portalen gir arbeidsgiverne mulighet til å innrapportere medlemsdata for sine ansatte. I tillegg gir den arbeidsgiverne oversikt over egne innrapporterte data. Med lanseringen er premieprosessen helautomatisert, noe som har gitt PTS en gevinstrealisering langt ut over det som lå grunn for prosjektet.

PÅVIRKNING YTRE MILJØ

Avfall: – PTS har systemer for å skille oppsamling av avfallstypene papir, restavfall, glass/metall, plast og lysrør.

Energi: – Energiforbruket i PTS avleses elektronisk og kilowattimer fra strømleverandør kommer på faktura. Dette slås sammen med PTS' andel av fellesstrøm og fjernvarme hvor gårdeier oppgir tall. Alle lys slukkes når lokalene forlates etter arbeidstid og er slukket i weekenden.

Reiser: – Antall reiser er et minimum og begrenser seg til de turer som er nødvendig i forhold til PTS' informasjonssikkerhet. Dette er 5–10 turer i året.

Innkjøp: – Pensjonstrygden velger fyrtårnsertifiserte produkter så langt det er mulig.

Miljøbevisstheten: – PTS begrenser utskrift på papir. Et eksempel på dette er at sakene til styret kun sendes ut elektronisk.

FORTSATT DRIFT

Etter styrets oppfatning gir det fremlagt resultatregnskap og balanse, med tilhørende noter, en riktig oversikt over PTS' økonomiske utvikling og finansielle stilling. Årsregnskapet for 2013 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift. Styret bekrefter at denne forutsetningen er i henhold til Regnskapslovens § 3-3.

STYRET TAKKER DE ANSATTE

Pensjonstrygdens styre takker medarbeiderne og ledelse i PTS for de gode resultater som er levert i 2013. Styret vil spesielt takke for at det har vært god måloppnåelse i daglig drift i tillegg til at prosjektet PTS 2013 og endringsprosessene gjennomføres.

TRYGDENS FOND

Pensjonstrygdens grunnfond og reguleringsfond forvaltes av styret etter pensjonstrygdlovens § 14 og etter regler fastsatt sist ved kgl. res. av 3.11.1995, godkjent ved Stortingets vedtak av 12.12.1995. PTS startet i 2012 forberedelsene til å få på plass et opplegg for praktisk håndtering av fondsforvaltning fra 2014, da trygden forventes igjen å gå med overskudd. I tråd med dette ble det vedtatt nye og oppdaterte retningslinjer for fondsforvaltningen i styremøte 3.11.2012.

Grunnfondet, som ble overført til ordningen fra Nortraship-oppgjøret, utgjør fast 186 mill. kroner, og kan ikke nyttes til å dekke pensjonstrygdens løpende utgifter. Grunnfondet har

siden april 2002 stått på rentebærende konto i Norges Bank som kontolån til statskassen i samsvar med styrets vedtak i møte 27.2.2002. I samsvar med ny strategi for fondsforvaltning vedtok styret i møte 03.11.2012 å reversere plasseringen av grunnfondet som kontolån i Norges Bank. Saken er tatt opp med Arbeids- og sosialdepartementet.

Videre har styret påpekt behovet for oppdatering av reglementet for fondsforvaltning i PTS samt betydningen av å sikre at reglementet holdes a jour fremover.

Mellomregnskapet med departementet pr. 31.12. 2013 utgjorde 10,2 mill. kroner. Bokførte finansinntekter i 2013 (2012) beløp seg til 5,4 mill. kroner (6,7).

FREMSKRIVNING AV PENSJONSTRYGDENS INNTEKTER OG UTGIFTER

Økonomien i Pensjonstrygden for sjømenn er basert på et utligningsprinsipp slik at årets utgifter dekkes av årets inntekter. Pensjonstrygden har således ikke kapitaldekning for sitt pensjonsansvar beregnet etter vanlige forsikringstekniske prinsipper. Pensjonstrygden er garantert av staten.

For å få et best mulig resultatbilde av Pensjonstrygdens fremtidige økonomi, herunder av statens garantiansvar, har trygden foretatt nye beregninger av fremtidige årsresultater som omfatter årene fra og med 2013 til og med 2033, jf. tabell 9.1. Disse beregninger bygger på forutsetninger som har en stor grad av usikkerhet. Følgende forutsetninger har blitt lagt til grunn for beregningene av de fremtidige pensjonsutbetalinger og avgiftsinntekter:

- Aktuelle data i Pensjonstrygdens pensjonsregister og medlemsregister oppdatert pr. 31.12.2013
- Antall medlemmer øker til 31 400.
- Grunnbeløpet i folketrygden og bruttohyrene øker med 3 % pr. år.
- Pensjoner under utbetaling reguleres på grunnlag av en lønnsvekst på 3 % pr. år fratrasket inntil 0,75 %.
- Årlig rente forutsettes å være 6 % pr. år (3 % realrente).
- Statens tilskudd etter nå gjeldende lovgivning opprettholdes.

Det ordinære tilskudd til krigsfartstillegget m.m. er beregnet å utgjøre 81 mill. kroner i 2014 og reduseres med 1–9 mill. kroner hvert av de senere år.

Pensjonsutgiftene har siden 2009 vist en synkende tendens. Den viktigste årsaken er at avgangsårsklassene er større enn tilgangsårsklassene. Dette er en tendens som vil holde seg i mange år fremover. På kortere sikt har også bestemmelsene i § 4 nr. 2 om utsatt pensjonsrettighet betydning. Disse bestemmelsene får full virkning fra og med 2014 og vil føre til at en vesentlig andel av medlemmene får økt sin pensjonsalder med inntil fem år.

Fra 2014 vil Pensjonstrygden gå i driftsmessig balanse. Det fremgår av fremskrivningen på neste side at trygdens fond allerede etter fire år vil utgjøre over en milliard kroner. Beregningene viser også at kontantverdien av statens garantiansvar er vesentlig redusert i forhold til tilsvarende beregninger foretatt pr. 1.1.2013. Dette skyldes at perioden med underbalanse er redusert med ett år.

Det understrekes at beregningsgrunnlaget fortsatt er usikkert. Dette har blant annet sammenheng med sysselsettingssituasjonen for sjømenn som følge av de globale lavkonjunktorene, oljepris og valutautvikling, norske rammevilkår for skipsfarten og utviklingen av skipsfarten innen EU-/EØS-området.

Den langsiktige tilpasning til pensjonsreformen, som oppfølging av sjømannsutvalgets arbeid, kan også innvirke sterkt på Pensjonstrygdens regelverk og økonomi.

TABELL 9.1
ANSLAG OVER FREMTIDIGE ÅRSREGNSKAP

GRUNNBELØPSØKNING: 3 %. REALRENTE: 3 %.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
UTGIFTER SUM	1 103	1 029	981	944	908	882	852	813	783	762
Pensjoner	1 060	1 990	940	900	860	830	800	760	730	710
Tilbakebetalt avgift	5	5	6	9	13	17	17	18	18	17
Administrasjon	38	34	35	35	35	35	35	35	35	35
INNTEKTER SUM	1 157	1 182	1 215	1 255	1 301	1 353	1 411	1 477	1 549	1 631
Statstilskudd	81	74	66	58	51	44	37	32	27	23
Avgifter	1 070	1 102	1 135	1 169	1 204	1 240	1 278	1 316	1 355	1 396
Finansinntekter	6	6	14	28	46	69	96	129	167	212
RESULTAT	54	153	234	311	393	471	559	664	766	869
FOND										
Kapital pr. 1.1.	196	241	402	653	993	1 430	1 964	2 608	3 386	4 299
Kapital pr. 31.12.	241	402	653	993	1 430	1 964	2 608	3 386	4 299	5 353
STATENS GARANTIANSVAR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
UTGIFTER SUM	743	713	692	680	669	690	708	737	777	718
Pensjoner	690	660	640	630	620	640	660	690	730	670
Tilbakebetalt avgift	18	18	17	15	14	15	13	12	12	13
Administrasjon	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
INNTEKTER SUM	1 654	1 741	1 837	1 942	2 055	2 178	2 310	2 449	2 599	2 755
Statstilskudd	20	17	15	13	12	11	11	10	10	9
Avgifter	1 438	1 481	1 526	1 571	1 618	1 667	1 717	1 769	1 822	1 876
Finansinntekter	196	243	297	357	425	500	582	671	767	870
RESULTAT	912	1 028	1 145	1 262	1 386	1 488	1 602	1 712	1 822	2 037
FOND										
Kapital pr. 1.1.	5 353	6 514	7 797	9 200	10 721	12 363	14 101	15 944	17 885	19 918
Kapital pr. 31.12.	6 514	7 797	9 200	10 721	12 363	14 101	15 944	17 885	19 918	22 151
STATENS GARANTIANSVAR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

EN ORGANISASJON I ENDRING

Fra venstre: Line Larsen avdelingsleder for Medlem og marked, Catherine Nicolaissen avdelingsleder for Administrasjon og HR, Geir Bø direktør, Bodil Johannessen avdelingsleder for Pensjon og rettigheter og Rune Håland avdelingsleder for Økonomi- og virksomhetsstyring.

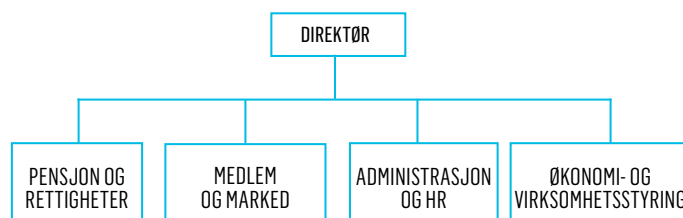
2013 har vært preget av utviklingsprosjektet PTS2013. Arbeidet har krevd stor innsats og fokus. Vi tatt ut gevinster av prosjektet, effektivisert driften og redusert antall ansatte med over 20 prosent. Samtidig har vi opprettholdt god daglig drift. Side om side med moderniseringen leverer vi «rett pensjon til rett tid».

De nye systemløsningene innebærer en betydelig effektivisering av hovedprosessene og støttefunksjonene i PTS. For medarbeiderne innebærer dette endringer i roller, arbeidsmåter og arbeidsoppgaver. Det betyr også at vi blir færre.

GJENNOMFØRING AV ENDRINGSPROSESSEN

Parallelt med prosjektarbeidet og daglig drift har vi tilpasset oss effektiviseringen som fulgte innføringen av portalløsningene for rederiene. Samtidig har vi jobbet med forberedelsene til endringene som vil følge av innføringen av portalløsning for medlemmene.

I begynnelsen av året gjennomførte ledergruppen og de tillitsvalgte en felles samling med omstilling som tema. Samlingen markerte innledningen på arbeidet med endringsprosessen i virksomheten, og la grunnlaget for omstillingsavtalen som ble inngått mellom PTS og de lokale tjenestemannsorganisasjonene i april. Avtalen skal blant annet bidra til skape størst mulig forutsigbarhet og et godt arbeidsmiljø under endringsprosessen. Pensjonstrygden for sjømenn har i en rekke år hatt en svært høy gjennomsnittsalder og opplever et generasjonsskifte. Dette skiftet er sammenfallende med utviklingsprosjektet og innføringen av de nye systemløsningene og medvirkende til at den ressursmessige gevinstrealiseringen delvis har kunnet bli tatt ut gjennom naturlig avgang.

Ny organisering som vedtatt i november 2013 og iverksatt 1. mars 2014.

I forbindelse med endringsprosessen ble det gjennomført samtaler med alle ansatte for å kartlegge kompetanse, og fremtidige ønsker og behov. Det ble samtidig gitt mulighet for å inngå avtale om frivillig fratreddelse. I forkant av samtaler ble det arrangerte et pensjonsseminar for alle ansatte. De ansatte nær- og i pensjoneringsalder fikk i tillegg tilbud om individuell pensjonsrådgivning. 15 ansatte benyttet seg av dette tilbudet. Det ble inngått avtale om frivillig fratreddelse med 11 ansatte.

Endringsprosessen fortsetter inn i 2014 og skal etter planen være avsluttet 1. juli 2014.

NY ORGANISERING

En arbeidsgruppe la i høst frem et forslag til ny og mer hensiktsmessig organisering som reflekterer endring i roller og ar-

beidsoppgaver. Forslaget ble vedtatt i november og innebærer at de to støtteavdelingene Økonomi- og virksomhetsstyring og Teknologi og utvikling ble slått sammen.

For å dekke virksomhetens behov for ny kompetanse på økonomi, internkontroll og fondsforvaltning samt kommunikasjon, lyste vi på slutten av året ut en stilling som controller og en stilling som kommunikasjonsrådgiver. Vi lyste samtidig ut stillingen som leder for avdelingen Medlem og marked.

ORGANISASJONEN

1.1. 2014 har PTS 28 ansatte hvorav 68 % er kvinner. Gjennomsnittsalderen er 54 år. Det er svært lav turnover, i hovedsak slutter ansatte ved naturlig avgang. I 2013 økte sykefraværet til 7,3 % fra 2,5 % i 2012. Økningen skyldtes noen sammenfallende tilfeller av langtidsfravær knyttet til ulike medisinske forhold og må ses i lys av at

enkeltilfeller slår kraftigere ut på sykefraværsstatistikken i en mindre virksomhet.

Vi følger utviklingen i sykefraværet tett og jobber aktivt med oppfølging og tilrettelegging for å redusere og forebygge fraværet. Vi legger stor vekt på å gi god informasjon om løpende utvikling og endringer til de ansatte. Samtidig startet vi i 2012 opp med tilbud om ukentlig trening på jobb for alle ansatte. Dette utvidet vi i høst til to ganger i uken for å forebygge stress og fysiske plager i en krevende periode med prosjektarbeid og samtidig opprettholdelse av god daglig drift.

Gjennom hele endringsprosessen har vi arbeidet for å opprettholde det gode arbeidsmiljøet. Vi har hatt flere sosiale og faglige samlinger. Vi stilte også lag og deltok i Holmenkollstafetten.

STATISTIKK

I dette kapitlet finner du tabeller som viser Pensjonstrygdens omfang, innkreving av premier, antall pensjoner fordelt på pensjonsart, beløp, alder og utbetalingssted. I tillegg oppgis tall over antall saker som er behandlet.

11.1. TRYGDENS OMFANG

11.1.1. Arbeidstakere trukket for pensjonsavgift

11.2. AVGIFTSINNKRÈVNING

11.1.1. Pensjonsavgifter siste 10 år

11.2.2. Årsregnskapstall 1950 – 2013

11.2.3. Statstilskuddet 2013 – 2004

11.3. ANTALL PENSJONER

11.3.1. Utviklingen m/pensjonsart og beløp

11.3.2. Antall pensjoner siste 10 år

11.3.3. Redusert pga. uttak før pensjonsalder. Med ventetillegg etter overgangsregler

11.3.4. Fordelt etter minstekrav til fartstid

11.3.5. Fordelt etter alder

11.3.6. Fordelt etter størrelsen på pensjonen

11.3.7. Fordelt etter fradrag for personskadetrygd

11.3.8. Før fylte 67 år m/ barnetillegg

11.3.9. Med pensjonstillegg

11.3.10. Med beløp fordelt på fylker/ land

11.4. ANTALL SAKER HVOR PENSJONSAVGIFT ER TILBAKEBETALT

11.5. INFORMASJON OM SAKSBEHANDLING

11.5.1. Personer informert direkte om sine rettigheter 2013 – 1999

11.5.2. Antall pensjonskrav behandlet 2013 – 2003

11.5.3. Antall ankesaker behandlet i Trygderetten

Aktuell statistikk, sammenholdt med tidligere statistikk, viser følgende trender:

Antall aktive sjømenn som betaler premie var ganske stabilt i årene 1998–2000, med nærmere 29 000 arbeidstakere. Antallet gikk ned til 28 100 i 2001, og ble ytterligere redusert de neste 2–3 årene. Dette førte til en reduksjon i trygdens inntekter, og statens garantiansvar økte. Antall aktive sjømenn steg deretter jevnlig fra år 2005. I 2013 var antallet 31 500.

Det totale antall skip som går inn under trygden er ca 2400. Antall løpende pensjoner går ned år for år ettersom antall enkepensjoner og alderspensjoner etter 67 år reduseres. I en fremtidig normalsituasjon vil trygden ha 5000– 6000 alderspensjonister før 67 år. Tilgangen av alderspensjoner i 2013 var som forventet.

Til tross for at antall pensjoner reduseres, øker summen av pensjonsbeløpene. Dette skyldes delvis G* – reguleringen av nye ordinære alderspensjoner før 67 år og av krigsfartstillegg i øvrige pensjoner. Noe av økningen kommer også fra et økt antall alderspensjoner før 67 år med høye pensjonssatser og pensjonstillegg. Fra 2011 G– reguleres ikke lenger løpende pensjonister, de lønnsvekstjusteres.

Trygden har hvert år fra og med 1994 hatt betydelig regnskapsmessig underbalanse på grunn av misforhold mellom antall avgiftsbetalende sjømenn og pensjonister. Underbalansen har blitt vesentlig redusert fra 2009, og ordningen går i balanse i 2014.

11.1 TRYGDENS OMFANG

11.1.1 TRYGDEPLIKTIGE ARBEIDSTAKERE TRUKKET FOR PENSJON-
SAVGIFT DE SISTE 10 ÅR (GJ.SNITTSTALL PR. MÅNED MEDREGNET
SYKEMELDTE)

ÅR	ANTALL
2013	31 500
2012	30 000
2011	29 189
2010	28 913
2009	29 839
2008	29 425
2007	28 140
2006	27 064
2005	25 998
2004	25 617

11.2 AVGIFTSINNKRÉVINGEN

11.2.1 FORDELING AV INNBETALTE PENSJONSAVGIFTER DE SISTE 10 ÅR,
MILL. KRONER PR. ÅR

GJ.SNITTLIG PENSJONSAVGIFT PR. ARBEIDSTAKER DE SISTE 10 ÅR,
KR PR. MÅNED

ÅR	ARBEIDSTAKERE	SUM	ARBEIDSTAKERE	SUM
2013	718	1 059	902	1 899
2012	306	946	850	2 628
2011	289	885	814	2 512
2010	279	848	789	2 421
2009	267	819	745	2 302
2008	257	776	725	2 206
2007	224	668	664	1 998
2006	206	590	633	1 839
2005	195	551	625	1 786
2004	188	526	612	1 734
2003	185	524	586	1 685

11.2.2 ÅRSREGNSKAP (HOVEDTALL) I ÅRENE 1950 - 2013, MILL. KRONER

ÅR	UTGIFTER				INNTEKTER				RESULTAT		FOND	
	Pensjoner	Tilbakebetalt avgift	Adm. mv.	SUM	Pensjons-avgifter	Tilskudd fra staten ¹⁾	Laste- / fyravg. ¹⁾	Finans-innt. m.m.	SUM		Reg.fond pr. 31.12 ²⁾	Total kap. pr. 31.12 ³⁾
1950	12	0	1	13	23	1	1	5	30	17	28	214
1951	14	0	1	15	26	1	1	5	34	19	47	233
1952	19	0	1	19	30	2	1	6	39	20	68	254
1953	25	0	1	25	35	3	2	6	46	20	88	274
1954	29	0	1	30	33	3	2	7	45	15	103	289
1955	34	0	1	35	36	2	2	8	47	12	114	300
1956	40	0	1	41	37	0	2	9	48	7	122	308
1957	47	0	1	48	42	0	2	10	53	5	127	313
1958	55	0	1	56	45	0	2	12	59	3	130	316
1959	60	0	1	61	49	0	2	12	63	3	133	319
1960	61	0	1	62	51	0	2	12	65	3	135	321
1961	62	0	1	63	53	0	3	13	69	6	142	328
1962	73	0	2	75	63	0	4	13	80	5	147	333
1963	92	0	2	94	90	0	5	13	108	13	160	346
1964	113	0	2	115	116	14	4	16	149	33	193	379
1965	112	0	2	114	120	13	4	17	154	40	233	419
1966	112	0	2	115	114	14	4	20	152	37	270	456
1967	115	0	3	118	112	29	4	22	167	49	319	505
1968	133	0	3	136	109	35	5	27	175	39	358	544
1969	141	0	4	146	99	42	8	31	180	34	392	578
1970	147	0	5	152	92	45	7	34	178	26	418	604
1971	184	0	5	190	94	77	8	36	215	26	444	630
1972	194	0	6	200	96	79	8	36	219	19	463	649
1973	197	0	6	204	94	85	8	38	226	22	485	671
1974	211	0	7	218	90	88	8	42	229	11	497	683
1975	250	0	7	257	103	101	8	44	256	-1	496	682
1976	310	0	8	318	160	119	8	43	330	12	507	693
1977	330	0	9	339	186	127	8	47	368	29	536	722
1978	358	0	10	369	187	143	7	53	391	22	558	744
1979	372	0	10	382	183	150	7	55	396	13	572	758
1980	407	0	11	418	202	165	8	60	434	16	587	773
1981	439	0	13	452	230	181	8	66	484	33	620	806
1982	466	0	14	480	255	199	8	76	537	57	677	863
1983	494	0	15	509	264	222	0	91	578	69	745	931
1984	501	0	15	516	265	227	0	97	588	72	817	1003
1985	513	1	16	529	281	232	0	106	619	90	907	1093
1986	537	1	17	554	268	240	0	123	631	77	984	1170
1987	557	1	18	575	245	245	0	140	630	55	1040	1226
1988	573	1	18	591	230	245	0	152	626	35	1075	1261
1989	597	1	21	618	194	244	0	171	609	-9	1066	1252
1990	605	1	24	630	260	245	0	149	654	24	1090	1276
1991	619	1	27	647	273	239	0	138	651	4	1094	1280
1992	639	1	22	662	289	235	0	144	668	6	1100	1286
1993	668	6	23	697	295	228	0	236	759	62	1162	1348
1994	671	13	22	706	319	219	0	63	600	-106	1056	1242
1995	692	12	23	727	334	214	0	75	622	-104	952	1138
1996	712	16	23	750	356	208	0	80	644	-106	846	1032
1997	725	16	23	765	397	204	0	60	661	-104	742	928
1998	765	21	23	809	447	202	0	53	702	-107	635	821
1999	769	22	23	814	482	199	0	55	736	-79	556	742
2000	805	24	24	852	496	194	0	63	753	-99	457	643
2001	900	23	23	945	515	190	0	54	759	-186	271	457
2002	934	26	24	984	521	183	0	43	747	-237	35	221
2003	995	23	25	1043	524	497	0	14	1035	-8	27	221
2004	1070	29	27	1125	526	580	0	7	1113	-12	14	200
2005	1126	31	30	1187	551	638	0	7	1196	9	23	209
2006	1189	43	27	1258	590	662	0	9	1261	3	26	212
2007	1258	21	28	1307	668	608	0	15	1291	-16	10	196
2008	1325	22	28	1375	776	602	0	22	1400	25	35	224
2009	1103	19	29	1151	819	290	0	14	1123	-27	7	193
2010	1306	19	31	1356	848	493	0	7	1348	-3	4	190
2011	1467	14	36	1517	885	625	0	7	1517	6	0	196
2012	1209	10	35	1254	946	296	0	7	1249	0	0	212
2013	1137	7	36	1180	1058	111	0	5	1174	6	0	196

¹⁾ Etter at laste- og fyravgiften falt bort i 1983, har trygden fått et årlig statstilskudd på 8 mill. kroner.

²⁾ I 2003 ble reguleringsfondet oppbrukt. F.o.m. 2003 gjelder beløpet i denne kolonnen mellomværende mellom staten og PTS. Resultatet for 2007 og 2008 gjelder underdekning inkludert garantitilskudd. Den reelle underdekning (garantitilskuddet) utgjorde 625 mill. kroner i 2011 (376 mill. kroner i 2010).

³⁾ Totalkapitalen utgjøres av reguleringsfond samt grunnfond på 186 mill. kroner.

11.2.3 STATENS TILSKUDD TIL PTS 2013- 2004, MILL. KRONER

ÅR	KRIGS- FARTS- TILLEGG	ENKEPENSJON SLUTTET FØR 1.9.39	UTENL. HVAL- FANGST	FAST TIL- SKUDD	TILSKUDD T.O.M. 2006	TILSKUDD VEIL.- KONTOR	GARANTI- TIL- SKUDD*	TOTALT
2013	86,7	0	0,5	8	0	0	25,8	121
2012	91,7	0	0,5	8	0	0	214,8	315
2011	99,7	0	0,6	8	0	0	516,3	625
2010	108,6	0	0,7	8	0	0	375,7	493
2009	118,4	0	0,9	8	0	0	162,7	290
2008	126,3	0	1,1	8	0	0	466,7	602
2007	132,5	0,02	1,3	8	0	0	466,2	608
2006	139,4	0,03	1,3	8	6,25	1,6	505,4	662
2005	151,9	0,1	1,5	8	6,25	1,6	468,7	638
2004	165,7	0,1	1,8	8	6,25	1,6	396,5	580
SUM	1 220,9	0,25	10,2	80	18,75	4,8	3 618,8	4 954

*) Beløpet omfatter også en buffer på 10 mill. kroner som skal tilbakebetales departementet.

11.3 ANTALL PENSJONER

11.3.1 UTVIKLINGEN I 2013 I ANT. PENSJONER OG BELØP FORDELT PÅ PENSJONSART PR. 31.12.2013 (2011)

PENSJONSART	ANTALL 1.1.2013	TILGANG 2013	AVGANG 2013*)	ANTALL 31.12.2013	SUM ÅRLIG PENSJON (1000 KR) 2013	2012
ALDERSPENSJON:						
FØR 67 ÅR	5 488	701	1 228	2 961	968 039	1 027 659
ETTER 67 ÅR	3 237	18	538	2 717	36 688	42 847
ENKEPENSJON:	4 248	69	510	3 807	64 975	70 679
BEVILGET ENKEPENSJON	19	0	3	16	300	332
SUM	12 992	788	2 279	11 501	1 070 002	1 141 517

*) I tallet for avgang er medregnet 917 pensjoner hvor pensjonisten døde, 1 174 pensjoner hvor pensjonisten fylte 67 år eller ble tilstått 100 % uførepensjon fra folketrygden m.v., 167 pensjoner mindre enn 4 % av folketrygdens grunnbeløp, utløst med kapitalverdien, og 6 pensjoner hvor pensjonisten gjenopp- tok tjenesten til sjøs.

11.3.2 ALDERSPENSJONER FØR 67 ÅR FORDELT ETTER STØRRELSEN PÅ PENSJONEN PR. 31.12.2013*

2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
11 501	12 992	14 411	16 040	17 657	19 171	20 534	22 090	23 163	24 154

*) Tabellen omfatter ikke fastlåste småpensjoner i tilfelle hvor det også ytes 100 % uførepensjon eller lignende etter folketrygdens regelverk.

11.3.3 REDUSERT PGA. UTTAK FØR PENSJONSALDER, OG MED VENTETILLEGG ETTER OVERGANGSREGLE

ANTALL PENSJONER PR. 31.12.	2013	2012
REDUSERT PGA. UTTAK FØR PENSJONSALDEREN	324	389
MED VENTETILLEGG ETTER OVERGANGSREGLER (SOM VARER LIVET UT)	2	3

*) Forkortelsene i tabellen gjelder krigsinvalidepensjon (KIP), krigsenkepensjon (KEP), uførepensjon fra tidligere yrkesskadetrygd (YSU) og enkepensjon fra tidligere yrkesskadetrygd (YSE).

11.3.4 ANTALL ALDERSPENSJONER FØR 67 ÅR FORDELT ETTER MINSTEKRAV TIL FARTSTID* PR. 31.12.2013

PENSJONSGIVENDE FARTSMD.	150	12	SUM
ANTALL PR. 31.12.	4 525	436	4 961

*) Hovedkravet for rett til pensjon er 150 måneder. Unntaksvis er det nok med minst 12 måneder her, hvis arbeidstaker også har fartstid i annen ordning slik at summen av fartstid blir minst 150 måneder.

11.3.5 ANTALL PENSJONER FORDELT ETTER ALDER PR. 31.12.2013

FYLT ALDER	ALDERSPENSJON		ENKEPENSJON	
	ANTALL	ANDEL I %	ANTALL	ANDEL I %
- 49 år			2	0
50-54			2	0
55-59	33	0	7	0
60-61	527	7	6	0
62-64	2 503	33	10	0
65-66	1 898	25	16	0
67-69	27	0	23	1
70-74	134	2	103	3
75-79	320	4	230	6
80-84	972	13	723	19
85-89	702	9	1 321	35
90-94	465	6	1 071	28
95-99	88	1	277	7
100-	9	0	32	1
SUM	7 678	100	3 823	100
HERAV:				
FØR 67 ÅR	4 961	65	43	1
ETTER 67 ÅR	2 717	35	3 780	99

11.3.6 ALDERSPENSJONER FØR 67 ÅR FORDELT ETTER STØRRELSEN PÅ PENSJONEN PR. 31.12.2013*

PENSJONER I ALT		PROSENTVIS FORDELING AV ÅRLIG PENSJON KR 1 000												GJENNOMSNIITT PENSJON KR
ANTALL	BELØP	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	>130	
4 952	968 039 100	3	1	1	1	1	1	3	4	4	5	4	72	195 484

*) Tabellen omfatter ikke fastlåste småpensjoner i tilfelle hvor det også ytes 100 % uførepensjon eller lignende etter folketrygdens regelverk.

11.3.7 ANTALL PENSJONER FORDELT ETTER FRADRAK FOR PENSJON FRA PERSONSKADETRYGD PR. 31.12.2013 KR PR. ÅR*

ART	TOTALT		KIP		KEP		YSU		YSE	
	Ant.	Fradr.	Ant.	Fradr.	Ant.	Fradr.	Ant.	Fradr.	Ant.	Fradr.
ALDERSPENSJON:										
FØR 67 ÅR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ETTER 67 ÅR	330	6 768 528	305	6 747 480	3	1 308	22	19 740	0	0
ENKEPENSJON:	1 735	21 304 392	12	86 568	1 639	20 323 932	0	0	84	893 892
SUM	2 065	28 072 920	317	6 834 048	1 642	20 325 240	22	19 740	84	893 892

*) Forkortelsene i tabellen gjelder krigsinvalidepensjon (KIP), krigsenkepensjon (KEP), uførepensjon fra tidligere yrkesskadetrygd (YSU) og enkepensjon fra tidligere yrkesskadetrygd (YSE).

11.3.8 ANTALL ALDERSPENSJONER FØR FYLTE 67 ÅR MED BARNETILLEGG PR. 31.12.2013

PENSJONER MED BARNETILLEGG	167	57	4	1	1	230
ANTALL BARN PER PERSON	1	2	3	4	5	1,3*
SUM ANTALL BARN	167	114	12	4	5	302

*) Gjennomsnittlig antall barn

11.3.9 SJØMANNSPENSJONISTER MED PENSJONSTILLEGG* ETTER LOVENS § 6. KR PR. ÅR

FØDT	ANTALL 31.12.2012	ANTALL 31.12.2013	PENSJONSTILLEGG PR. 31.12.2012**	
			TOTALT KR	GJENNOMSNIITT KR
1945	30			
1946	413	24	945 612	31 520
1947	359	370	14 586 744	35 319
1948	298	325	12 717 732	35 425
1949	242	268	8 656 464	29 049
1950	216	240	7 709 220	31 856
1951	126	184	5 916 624	27 392
1952	72	112	3 031 392	24 059
1953		62	1 637 028	22 737
SUM	1 756	1 585	55 200 816	34 827

*) 20 % for årsklassene 1945, 17% for årsklassen 1946-1948, 14% for årsklassen 1949-1951 og 11 % for årsklassen 1952-1953.

**) Samlet utbetaling av pensjonstillegg i 2013 utgjorde 60 mill. kroner.

11.3.10 ANTALL PENSJONER MED BELØP FORDELT PÅ FYLKER/UTLANDET PR. 31.12.2013

FYLKER	Antall	Prosent	Ant. pr. 1000 innbyggere	ÅRLIG PENSJON kr
Hordaland	1 733	15	3	158 531 004
Vestfold	1 228	11	5	83 171 520
Møre og Romsdal	1 228	11	5	147 407 808
Rogaland	1 155	10	3	114 620 568
Nordland	830	7	3	96 835 188
Aust-Agder	487	4	3	55 277 748
Vest-Agder	484	4	4	46 740 936
Troms	478	4	3	46 036 200
Sør-Trøndelag	458	4	1	50 293 596
Østfold	393	4	1	30 558 204
Oslo	355	3	1	22 770 204
Akershus	336	3	1	17 844 120
Sogn og Fjordane	334	3	3	40 785 924
Telemark	245	2	1	19 272 024
Buskerud	172	1	1	13 487 028
Finnmark	164	1	2	18 390 012
Nord-Trøndelag	162	1	1	23 129 400
Hedmark	74	1	0	7 903 104
Oppland	70	1	0	6 709 320
TOTALT I NORGE	10 388	90	2	999 763 908
Utenfor Norge	1 113	10		70 238 052
TOTALT	11 501	100		1 070 001 960

11.4 TILBAKEBETALING VED OPPNÅDD PENSJONSALDER DE SISTE 10 ÅR, KR PR. ÅR

ÅR	ANTALL	TILBAKEBETALT BELØP	GJENNOMSNIITT
2013	229	7 296 263	31 861
2012	352	10 287 604	29 226
2011	487	13 914 610	28 572
2010	702	18 992 062	27 054
2009	719	18 810 533	26 162
2008	926	22 371 553	24 159
2007	915	21 313 403	23 293
2006	2 081	42 913 863	20 622
2005	1 435	30 615 690	21 335
2004	1 338	28 567 076	21 351

11.5 INFORMASJON OG SAKSBEHANDLING

11.5.1 PERSONER INFORMERT DIREKTE OM SINE RETTIGHETER I 2013-1999*

	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
ANTALL	0	697	1 204	1 540	852	2 699	0	6 151	3 075	1 883	1 314	1 892	3 393	1 790	3 113

*) Ordningen med direkte informasjon til de enkelte rettighetshavere før pensjonering tok til i 1998.

Ordningene omfattet opprinnelig personer over 62 år som ikke selv hadde søkt om pensjon. I perioden 1998–2005 ble slik direkte informasjon gitt til i alt 6 000 personer. F.o.m. 2005 gis informasjon til alle berettigede noen måneder før de fyller 60 år. Sum informerte i perioden 1999 – 31.12.2012: 29 603 personer.

11.5.2 ANTALL PENSJONSKRAV BEHANDLET 2013-2004

ÅR	NYE KRAV	RESULTAT 31.12.2013				
		IKKE FERDIG-BEHANDLET	NYE PENSJONER	TILBAKEBETALT AVGIFT	FORELØPIG AVSLAG	ENDELIG AVSLAG
2013	1 056	156	479	163	164	94
2012	1 280	0	685	277	143	175
2011	1 556	0	766	426	142	222
2010	1 824	0	823	604	142	255
2009	1 838	0	841	672	116	209
2008	2 206	0	963	874	110	259
2007	2 240	0	991	820	133	296
2006	3 584	0	1 117	1 876	222	369
2005	3 577	0	1 201	1 419	299	658
2004	3 623	0	1 311	1 225	373	714

PENSJON

Nye pensjoner beregnes i forhold til folketrygdens grunnbeløp.

Faktor av G (82 245) Full pensjon (360 md.)

Overordnet	3,276	279 263
Underordnet etter 30.04.1993	2,736	233 230
Underordnet før 01.05.1993	2,340	199 473

Under visse forutsetninger gis et tillegg iflg. pensjonstrygdlovens § 6. Sjømannspensjoner under utbetaling reguleres med lønnsveksten med et fradrag på 0,75 %.

Sjømannspensjonen samordnes med enkelte ytelser fra folketrygden.

PREMIE

	Månedlig	Grunnlag
Overordnet	1,17 %	G
Underordnet	0,91 %	G
Rederiavgift	3,30 %	Brutto inntekt

EKSEMPEL UNDERORDNET:

			Grunnlag	Årlig
Arbeidstaker	0,91 %	G	82 245	9 309
Rederiavgift	3,30 %	Brto.inntekt	500 000	16 500
Sum	5,16 %	av lønn		25 809

EKSEMPEL OVERORDNET:

			Grunnlag	Årlig
Arbeidstaker	1,17 %	G	85 245	11 968
Rederiavgift	3,30 %	Brutto inntekt	800 000	26 400
Sum	4,80 %	av lønn		38 368

FOR HVEM

- Norske statsborgere, personer med fast bopel i Norge og statsborgere fra andre EØS-land på norske skip, borefartøy mv. på minst 100 bruttotonn.

KRAV TIL FARTSTID

- minst 150 pensjonsgivende fartsmånder for å ha rett til pensjon.
- full pensjon ved minst 360 fartsmånder.

PENSJONSALDER

- 60 år dersom du begynte i tjeneste for 1969
- usatt pensjonsrettighet mellom 60 og 65 år for dem som startet senere enn 1969 og som ikke har 120 md. etter fylte 40 år
- tidligst fra 55 år dersom alder + fartstid ≥ 80 år

Trykk: GRØSET™

Postboks 8143 Dep
N-0033 Oslo

Kontor
Nedre Vollgate 11
0518 Oslo

www.pts.no

